Bastabatara Pariprakash
PRACHEE ■ Vol. 1 ■ Issue - 2 ■ May 2015 ■ Title Code : ODIODI07446

ମଇ ୨୦୧୫
Rs. 25/-

ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଚୀ

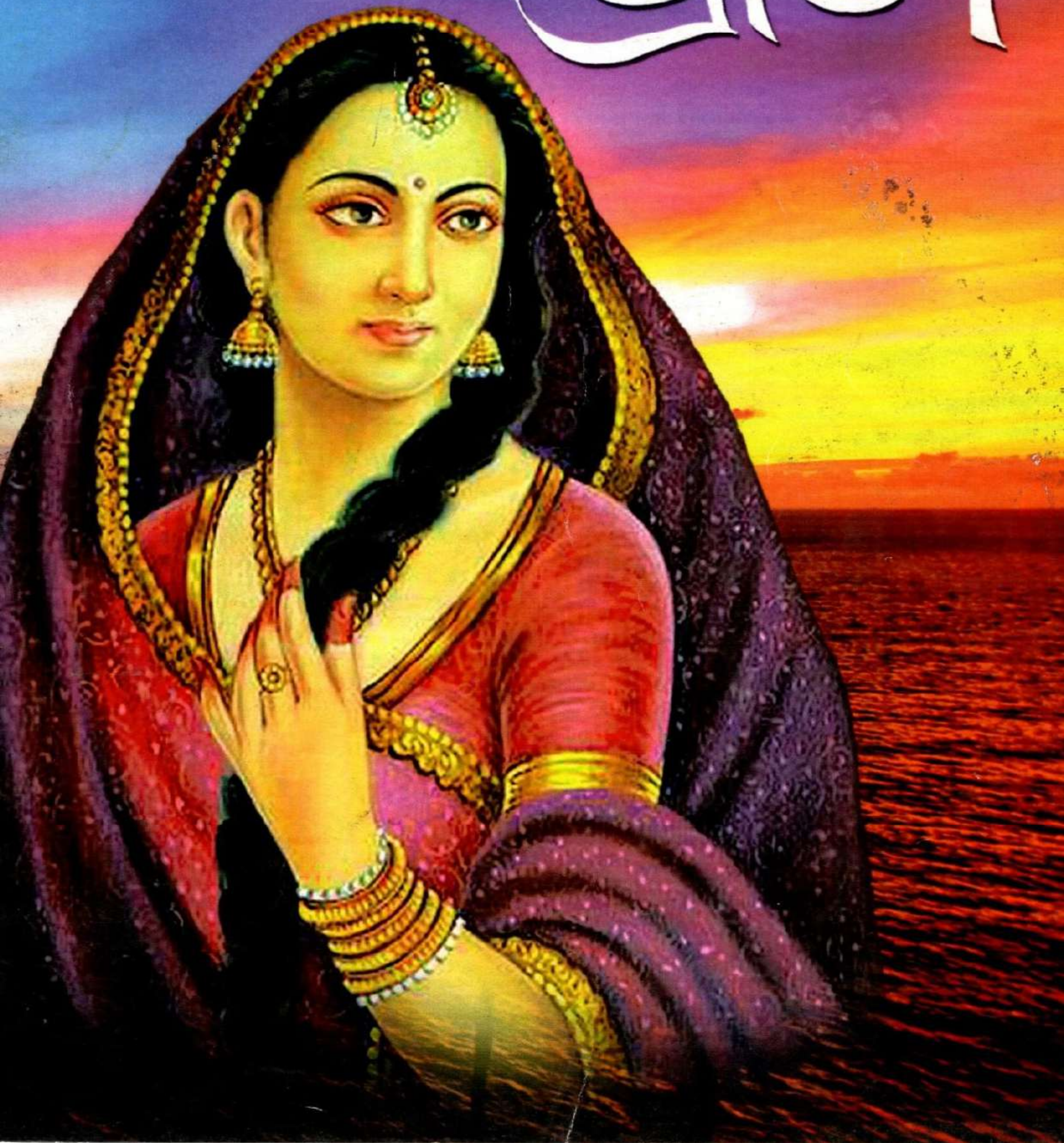

ବାସ୍ତବତାର ସବିପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଚୀ

ସମ୍ପାଦକ :

[illegible]

ଜୀବନର ପରିଭାଷା ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ, ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ବାସ୍ତବତା ନଥିଲେ ସାହିତ୍ୟ ବା ସଂସ୍କୃତି ଉତ୍କର୍ଷ ଲାଭ କରିପାରେନା । ସାହିତ୍ୟର କ୍ରମ ବିବର୍ତ୍ତନ ଅଛି । ଏହି ବିବର୍ତ୍ତନ ଜୀବନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ । ସାହିତ୍ୟକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ ଆବଶ୍ୟକତା ପଡେ ପ୍ରୟାସର । ପ୍ରୟାସ ହେଉଛି ଜାଣିବାର ବୁଝିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ । ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତଭାବେ ମନଗହନରୁ ଭାସିଆସି ଲୋକମନକୁ ରଂଜିତ କରିପାରିଲେ ସାହିତ୍ୟ ସାର୍ଥକତା ପାଇଥାଏ । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସମୁଦ୍ରପରି ଅପରିସୀମ ଓ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ନରେ ରତ୍ନଗର୍ଭା ମହାରଣ୍ୟ ପରି ସେ ଗଳ୍ପ, କବିତା, ନାଟକ, ପ୍ରବନ୍ଧ ରୂପକ ବୃକ୍ଷରାଜିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ସ୍ରଷ୍ଟାର ଭାବ ଓ ଚେତନା ଉଭୟ ନିବିଡ ଭାବରେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ଉଭୟ ଜଗତରୁ ଉପାଦାନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ । ଯାହାକେବଳ ଭୌତିକ ଜଗତରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରେନା । ତା'ର ସୃଷ୍ଟି ସମୁଦ୍ରର ଢେଉଭଳି ଶତଛନ୍ଦ ଭରା ଜହ୍ନଆ ଆକାଶ ଭଳି ସ୍ନିଗ୍ଧ ଓ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ । ଛାଇ ଯେପରି ବସ୍ତୁର ସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚାଇ ଦିଏ, ସ୍ରଷ୍ଟାର ସୃଷ୍ଟି ସୂଚାଇ ଦିଏ ସମାଜର ବ୍ୟକ୍ତିର ମନ ଆଉ ଭାବନାର ସ୍ଥିତିକୁ । କେହି କେବେ ଜନ୍ମରୁ ସ୍ରଷ୍ଟା ହୋଇନଥାଏ । ସାଧନା ଓ ପ୍ରୟାସର ମହାମିଳନରେ ଜଣେ ସ୍ରଷ୍ଟା ସଫଳରୂପାୟିତ ହୋଇଥାଏ । ସୃଜନଶୀଳତାର ଦ୍ୱିତଳ ପ୍ରାସାଦରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ସ୍ରଷ୍ଟା ସମାଜକୁ, ଦେଇଥାଏ ନୂତନ ସାହିତ୍ୟ, ଜୀବନର ସତ୍ୟ ଓ ବାସ୍ତବତାକୁ ସାହିତ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ, ଅଧିକନ୍ତୁ ଜୀବନକୁ ସତ୍ୟାଶ୍ରୟୀ ଓ ବାସ୍ତବ ବାଦୀ ହେବାକୁ ଶିକ୍ଷାଦିଏ ।

ମଣିଷର ହୃଦୟ ପ୍ରେମର ହୃଦୟ । ଯେତେବେଳେ ମାନବର ପ୍ରାଣସିନ୍ଧୁରେ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ ସେବାର କଲ୍ଲୋଳ, ସେତେବେଳେ ମାନବର ହୃଦୟ ହୋଇଯାଏ ପ୍ରସାରିତ । ବିଶ୍ୱପ୍ରେମର ମନ୍ତ୍ରରେ ସେ ହୋଇଯାଏ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ । ଭୁଲିଯାଏ ନିଜ ଜୀବନର ମାୟା ଓ ମମତା । ଦୀନ, ଦୁଃଖୀ, ରଙ୍କୀ, ଦଳିତ ନିଷ୍ପେସିତ ଆର୍ତ୍ତଚିତ୍କାର ତା'ର ବ୍ୟଥାବିଦ୍ଧ ପ୍ରାଣରେ ସୃଷ୍ଟିକରେ ସେବାର କଲ୍ଲୋଳ । ମାନବ ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି । ପ୍ରକୃତିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ସ୍ରଷ୍ଟା ସୃଷ୍ଟି କଲେ ମାନବ । ମାତ୍ର ନିଜର ସୁଖ ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ମାନବ ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ କଲା । ପ୍ରକୃତି ଏବେ ବିନାଶର ଦ୍ୱାରରେ । ଏହି ମାନବ ଓ ପ୍ରକୃତିର ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଆମର ସଂସ୍ଥା ସଂକଳ୍ପ ବଦ୍ଧ ।

ଅନନ୍ତ ସମୟର ଉତ୍‌ଥାନ ପତନ ସହ ଜଡିତ ଆମ ପତ୍ରିକା **'ପ୍ରାଚୀ'** ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଯାଉଛି । ପ୍ରାଚୀର ଅର୍ଥ ପୂର୍ବଦିଗ । ପୂର୍ବଦିଗର ଉଦିତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି **'ପ୍ରାଚୀ'** ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉ ଏହାହିଁ ଆଶା ।

ନିଜର ବଳିଷ୍ଠ ଲେଖନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶାର ବାଣୀଭଣ୍ଡାର ବୀଣାକୁ ଝଂକୃତ କରିଥିବା କିଛି ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ସୃଷ୍ଟିକୁ ନେଇ **'ପ୍ରାଚୀ'**ର ଜନ୍ମ, ବାଗ୍ ଭୂଷଣରେ ଭୂଷିତ ଏହି ଶବ୍ଦ ସମ୍ରାଟମାନେ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର ଆହ୍ୱାନରେ ଶବ୍ଦ ଶଙ୍ଖର ଧ୍ୱନି ନାଦ କରିଛନ୍ତି ।

ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭକାମନାକୁ ନେଇ 'ପ୍ରାଚୀ' ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଠକୀୟ ଆଦୃତି ଲାଭକରିବ ବୋଲି ଆଶା ।

ସଂପାଦକ

ଔ 'ପ୍ରାଚୀ'ର କଲମ ଔ

ପ୍ରାଚୀର ଗୋଟିଏ ଜିଦ୍ ଆମେ ମାଙ୍କଡ଼ମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତା ଜିଦ୍ ଆଗରେ ହାର ମାନେ । ସେ ଭୁଲ କହିଲେ ବି ମୁଁ ତାକୁ ମୁଣ୍ଡପାତି ଶୁଣେ ଏବଂ ତା ବିଷୟରେ ବହୁତ ଭାବେ । କାରଣ ତା' ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଭଲପାଇବା ଏତେ ଥାଏ ଯେ, ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତାଭୁଲରୁ ଠିକ୍‌କୁ ଖୋଜି ବୁଲେ । ସେମିତି ଏହି ମାଙ୍କଡ଼ କଥା ମୁଁ ଭାବି ଭାବି ବହୁଦିନ ବିତିଗଲା । ମନକଥା ମନରେ ରହିଲା । ମନକୁ ପୁଣି ଆସିଲା, ଯଦି ମାଙ୍କଡ଼ମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇପାରିବା ନାହିଁ, ଆମେ କ'ଣ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଇଁ କଥା କହିପାରିବା ନାହିଁ ? ତେଣୁ ପ୍ରାଚୀର କଥାରୁ 'ପ୍ରାଚୀ' ର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଏହି ପତ୍ରିକାଟି କଥା କହିପାରୁନଥିବା ମାନବ ଓ ମାନବେତର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଶର କିରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବତାକୁ ଗଳ୍ପ ଆକାରରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ଆମର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଗୋଟିଏ ବାସ୍ତବ ଚରିତ୍ରର ହୃଦୟ ଆବେଗକୁ ନେଇ ସମାଜରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରି ସମାଜକୁ ସୁସ୍ଥ, ସବଳ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟନେଇ ପ୍ରାଚୀ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଥମ ସୃଷ୍ଟିରେ ୧୨ଟି ଚରିତ୍ରର ହୃଦୟୋଚ୍ଛାସ ଦିଆଯାଇଛି ।

- ମୁଁ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବୁଢ଼ା ବରଗଛ କହୁଛି । ମୁଁ ଜନ୍ମରୁ ମଣିଷର ସେବାରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ମନୁଷ୍ୟ ତା'ର ସୁବିଧା ପାଇଁ ମୋ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ନରହି, ମତେ କାଟି ତାର ଗର୍ବକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରୁଛି । ....
- ମୁଁ ଲତାଟିଏ ହେଲେ ବି, ମୋ ପତ୍ରରେ ଥିବା ଗୁଣରେ ଅନେକ ଉପକୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ମୋ ଫଳକୁ ଖାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୁଁ ଅବହେଳିତ କାରଣ, ମତେ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ....
- ମୁଁ ମହାନଦୀ, ମୋ ବକ୍ଷରେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଜଳ ଅଛି । ସୃଷ୍ଟିର ଆରମ୍ଭରେ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହି ଆସିଛି । ମୋ ଜଳରେ ସଂସାରର ଆରମ୍ଭ ହେଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ଜଳକୁ ବିଷାକ୍ତ କରି ....
- ମୁଁ ମଳୟ ପବନ କହୁଛି । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମୋର ପ୍ରବାହରେ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଆଜି ମତେ ....
- ମୁଁ ବୁଢ଼ା ବଳଦ କହୁଛି, ଆମ ପରିବାରର ପୀଢ଼ି ପରେ ପୀଢ଼ି ମଣିଷ ସେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମୋ ପରି ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏହି ଦୁନିଆରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରକୃତିରେ ସ୍ଥିରତା ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦିନକୁ ଦିନ ବହୁତ ଜୀବ ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତ, ବୁଝି ପାରେନା.......
- ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଚିଁକି ଚଢ଼େଇ, ସକାଳୁ, ସକାଳୁ ମୋ ଚେଁ ଚେଁ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକୃତି ମାତା ଆଖି ଖୋଲିଥାଏ । ଆଜି ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ପାଇଁ ଆମ ଜାତିର ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତ, ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ? ମୋ ଛୋଟ ମୁଣ୍ଡରେ ଏହାର କଳନା କରିପାରେନା ....
- ମୁଁ ମନି ପୋଇଲି । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ, ମୋର ଗୋଟିଏ ନାଁ ଅଛି କିନ୍ତୁ, ମୋ ନାଁ ପରେ ମୋ ସାଙ୍ଗିଆ ପୋଇଲି ଡକା ହୁଏ । ପେଟ ପାଇଁ କାମକରେ କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରେନା, ଏତେ କାମ କରିସାରିଲା ପରେ ମଧ ମୋ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ହୁଏ କାହିଁକି ....
- ମୋ ନାମ ମକରା ପାଗଳ । 'ପାଗଳ' ଶବ୍ଦଟି ମୋର ପିତୃଦତ୍ତ ନୁହେଁ, ସମାଜ ମତେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଏହି ପାଗଳ ଶବ୍ଦଟି ଲଦି ଦେଇ ମତେ ଅଶନିଃଶ୍ୱାସୀ କରିଦେଉଛି । ମୁଁ ଜାଣେନା ....
- ମୁଁ ଛୋଟା ହେଲେ ମଧ ମୁଁ ତ ମୋର ସବୁକାମ ଠିକ୍ ଠିକ୍ କରୁଛି । ତା ହେଲେ, ମତେ ସମାଜର ଗୋଡଥିବା ଲୋକମାନେ କାହିଁକି ନ୍ୟୁନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି, ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇ ....
- ବିଧାତାର ବିଧାନ ସାମୀ ଚାଲିଗଲା, ମୁଁ ବିଧବା ହେଲି, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ହେଲି ଦାୟୀ, ସମାଜରେ ମୁଁ ଡାହାଣୀ, ଘରେ ବାହାରେ ଖାଲି ଛି, ଛି, ଆଉ କେତେ ଦିନ ....
- ମୁଁ ପରା ଚୁଇଁ, ଆମ ବାବୁଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆପଣାର, ଟିକେ ଭୁଲ୍ କଲେ , କଥା ବଡ ହୁଏ । ଛୋଟ ଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ପଚାରନ୍ତି ଏବଂ କୈଫତ୍ ମାଗନ୍ତି, ଟିକେ ଭୁଲ ପାଇଁ ଏତେ କଥା ....
- ମୁଁ ଦିନହୀନ ଗୋବିନ୍ଦ, ମୋର ଦାଣ୍ଡରୁ ଆଣିଲେ ହାଣ୍ଡିରେ ପଡେ । ମାଗିବା ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଅନ୍ୟଉପାୟ ନାହିଁ । ଘରେ ପୁଣି ରୋଗିଣା ମା', ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କର ବଳକା ଖାଇ ଖାଇ ମୋ ପେଟ ଚାଖଣ୍ଡଟା ପୂରଣ କରିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ମତେ ସମସ୍ତେ ହାଁଭଥା ବୋଲି ଡାକି ଥାନ୍ତି । ଭାରି ଇଛା ହୁଏ ପେଟଭରି ଖିରି, ଆରିଶା ଖାଇବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାକରେ ସମୟକୁ, ସମୟ ଆସିବ ......

ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଚୀ

Vol.-1, April, 2015, Issue No. I

Title Code : ODIODI07446

ପ୍ରାଚୀ ପରିବାର :

ଉପଦେଷ୍ଟା :
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ଦାସ

ସମ୍ପାଦକ :
ଡ. ବିଭୂଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ

ସମ୍ପାଦନା ସହଯୋଗୀ :
ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଯୁକ୍ତା

ସହ ସମ୍ପାଦକ :
ଡ. ନିରୋଦ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ

ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦିକା
ପ୍ରଜ୍ଞା ପରମିତା

ଉପସ୍ଥାପନା :
ମମତା ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ

ଡିଟିପି :
ମନୋଜ କୁମାର ଦାସ

ପ୍ରଚ୍ଛଦ :
ବିଲୁ ପ୍ରସାଦ ନାୟକ

ଅଳଙ୍କରଣ :
ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ

ବିଜ୍ଞାପନ ଅଧିକାରୀ :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ

ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ :
ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ପାଢ଼ୀ

ମୁଦ୍ରଣ :
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରେସ୍
ନୂଆବଜାର, କଟକ - ୪

ପ୍ରାଚୀ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ

ସଭାପତି :

ଡ. ଆର୍ଯ୍ୟ କୁମାର ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ

Declaration
Edited & Published by :
Dr. Bibhudatta Khandayatray

ଏଇ ସଂଖ୍ୟାରେ...

- ପ୍ରତୀକ୍ଷା
  - ଡକ୍ଟର ବିଭୂଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ — ୫
- କଳଙ୍କ
  - ଉପାସନା ମିଶ୍ର — ୮
- ବସ୍ତୁରେ ବାସ୍ତବତା
  - ଗାୟତ୍ରୀ ମହାନ୍ତି — ୧୦
- ଅବାସ୍ତବ ଆଧୁନିକତା
  - ପ୍ରଜ୍ଞା ପରିମିତା — ୧୨
- ଆକାଂକ୍ଷା
  - ସୋମା ଆନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ — ୧୩
- ବିଧିର ବିଧାନ
  - ସୁପ୍ରିୟା ସାହୁ — ୧୪
- କଣ୍ଠା ଡାହାଣୀ
  - ଧନେଶ୍ୱର ବେହେରା — ୧୫
- କୁଳାଙ୍ଗାର
  - ଡକ୍ଟର ନିରୋଦ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ — ୧୮
- ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ
  - ମମତା ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ — ୨୦
- ଉଆଁସୀ କନ୍ୟା
  - ସୌଦାମିନି ଦାସ — ୨୩

ପ୍ରାଚୀର ନିୟମାବଳୀ

- **"ପ୍ରାଚୀ"** ଏକ ମାସିକ ଗଳ୍ପ ପତ୍ରିକା । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ବାସ୍ତବ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ସମାଜର ଦଳିତ ଓ ଅବହେଳିତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉଠେଇବା ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାଟିରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଗଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ ।
- ପ୍ରାଚୀ ନୂତନ ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧୀକାର ଦେଇଥାଏ । ଲେଖାରେ ଯଦି ସମାଜ ପ୍ରତି କୌଣସି ବାର୍ତ୍ତା ଥାଏ ତାହା ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ଲେଖକଲେଖିକାମାନେ 'ପ୍ରାଚୀ'ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ହାତଲେଖା ବା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପଠାଇବେ । ଲେଖାଟି କୌଣସି ଆକ୍ଷେପ ମୂଳକ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଣୋଦିତ ନହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲେଖାଟି ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଲେଖାଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଡାକ ଯୋଗେ ଲେଖକ ଲେଖିକାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ପ୍ରାଚୀକୁ ପଠାଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡିକୁ ଫେରାଇବାର କୌଣସି ସୁବିଧା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନେ ନିଜର ପାଖରେ ନିଜ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ନକଲଟିଏ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନେ ନିଜ ଲେଖା ସହ ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗିନ୍ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଫଟୋ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଏବଂ ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖାଟି ପହଞ୍ଚିବା ଜରୁରୀ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ସମାଜର ନିଷ୍ପେଷିତ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଗଢ଼ିଉଠୁଥିବାରୁ ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାଟି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ କରାନ୍ତୁ ।
- କୌଣସି ଲେଖା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଡାକ ଯୋଗେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯିବ । ପ୍ରାଚୀ ପାଇଁ ପଠାଉଥିବା ଲେଖା ଗୁଡିକ ଏଇ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବେ, ସମ୍ପାଦକ, ପ୍ରାଚୀ, ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, ନୂଆବଜାର, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍ - ୭୫୩୦୦୪ କିମ୍ବା ପାଠକପାଠିକା ମାନେ pracheepatrika@rediffmail.com **ଯୋଗେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ ।**

ଆପଣ **"ପ୍ରାଚୀ"** ପତ୍ରିକାର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି !!!

ଏହାକୁ କାଟି ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତୁ

ଶ୍ରୀମତୀ/ଶ୍ରୀ ....

ଜିଲ୍ଲା.. ପିନ୍‌କୋଡ୍ ....

ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର .... ଇ-ମେଲ୍ ....

ଏଥିସହିତ ମୁଁ ୨୫୦ଟଙ୍କା ପଠାଉଛି । (ମନିଅର୍ଡର)

ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ "ପ୍ରାଚୀ"

ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, ନୂଆ ବଜାର, କଟକ-୪, ମୋବାଇଲ୍ ନଂ : ୯୧୨୪୮୮୭୬୦୫, ୯୫୮୩୩୯୦୭୭୬

E-mail : pracheepatrika@rediffmail.com, Web. : www.pracheevoice.com

ପ୍ରତୀକ୍ଷା

- ଡକ୍ଟର ବିଭୂଦ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ

ଜୀବନଟା ଯେତେ ସରଳ ଓ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ ତାହା ବାସ୍ତବରେ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର ଓ ନିର୍ଦୟ । ସରଳଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼ିବା ବହୁତ କଷ୍ଟ ସାଧ ର ଯାହାକୁ ବୋଧହୁଏ ଖୁବ୍ ପାଖରୁ ଓ ଅତି ନିକଟରୁ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ରତିକାନ୍ତ । କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ଗ୍ରାମ କମରପଦାରେ ହୋଇଥିଲା ରତିକାନ୍ତର ଜନ୍ମ । ଜନ୍ମରୁ ଅଭାବ ଅନାଟନରେ ବଞ୍ଚି ମଧ ଜୀବନ ରୂପକ ରାସ୍ତାରୁ ସେ କେବେହେଲେ ଓହରି ଯାଇନି । ଦୀପତଳ ଅନ୍ଧାର ପରି ନିଜ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅନେକ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଥାଇ ମଧ ତାକୁ ବହୁ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡେ । ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଅଳ୍ପ ବହୁତେ ତା' ଜୀବନର ଗାଡ଼ି ଗଡ଼ିଚାଲେ ।

ପାଠପଢ଼ା ସାରି ସହରକୁ ମନ ବଳାଏ ରତିକାନ୍ତ । କାରଣ ପରିବାରର ଭରଣପୋଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ତା' ଉପରେ । ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ସିଏ ଏ ସହରକୁ ଆସେ । ସହର ଭିତରେ ବେଳେ ବେଳେ ରତିକାନ୍ତ ହଜିଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଶକ୍ତ ଧକ୍କା ତା'କୁ ପୁଣି ନେଇଆସେ ତା' ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ । ଯେଉଁଠାରେ ପେଟକୁ ମୁଠାଏ ଦାନା ନଥାଏ କି ଦେହକୁ ଖଣ୍ଡେ କନା ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସପ୍ନାଭିଳାସୀ ରତିକାନ୍ତ ସପ୍ନ ଦେଖିବା ବନ୍ଦ କରେନି । କିଛି ଫଳ ପାଉ କି ନପାଉ ସେ ସପ୍ନ ଭିତରେ ହଜି ଯାଇ, ତା'ପଛରେ ଧାଇଁବା ରତିକାନ୍ତର ଗୋଟାଏ ନିତିଦିନିଆ ଅଭ୍ୟାସ ।

ସହରରେ ଭେଟହୁଏ ଅନୁପମା । ଦିନକୁ ଦିନ ଅନୁପମା ସଙ୍ଗରେ ତା'ର ନିବିଡ଼ତା ବଢ଼ିଚାଲେ । ମନେ ମନେ ସେ ଅନୁପମାକୁ ଭଲପାଇବସେ । ଅନେକଥର ଭାବିଛି ଅନୁପମାକୁ କହିଦେବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ତା' ବିବେକ ତା'କୁ ବାଧାଦିଏ । ଭାବେ ନାଁ ଥାଉ କହିବିନି । ... ନେଇ ଯଦିସିଏ ସେଇ ସପ୍ନ ଦେଖୁନଥିବ ଯେମିତି ... ନେଇ ଦେଖୁଛି । ହେଲେ କାହିଁକି ଦେଖୁଛି ? କାହିଁ କ'ଣ ଦେଇଛି ମୁଁ ତାକୁ ? ଆଗକୁ ଦେବି କି ନାଇଁ ସେଇଟା ବି ମୋ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ ଭାବିଥିବ ଅନୁପମା । ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ଯେ ? ବହୁତ ଥରତ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ଯେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଷାଘାତରୁ ମୁକ୍ତହେବା ପାଇଁ । ହେଲେ ମୁଁ କ'ଣ ପାରିଛି ? ପାରିନି । ପାରିଥିଲେ କ'ଣ ସେଦିନ ମୋ ଅନୁପମା ବଜାରରେ ଦେଖିଥିବା ସେ ନାଲିଫୁଲ ପକା ଶାଢ଼ୀଟା କିଣି ପାରିନଥାନ୍ତି । ବାସ୍ ଏହାପରେ ରତିକାନ୍ତ ନିଜକୁ କ୍ଲାନ୍ତ ଅନୁଭବ କରେ, ଥକି ପଡେ । ଜୀବନର ଏହି କରୁଣ ଚିତ୍ର ସପ୍ନରେ ସମୟ ଗାଡ଼ି ଗଡିଚାଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ଓ ସରଳ ଭାବେ ।

ଦିନେ କୌଣସି କାରଣରୁ ସକାଳ ପ୍ରହରରୁ

ରତିକାନ୍ତର ଅନୁପମା ସଙ୍ଗେ ଦେଖାହୁଏ । ସକାଳୁ ଉଠି ଅନୁପମାର ମୁହଁ ଚାହିଁବ । ସେଦିନ ରତିକାନ୍ତର ଯାହାହେଉ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ତାର କଇଁଫୁଲିଆ ହସହସ ମୁହଁରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କଅଁଳ କିରଣ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିବାରୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ସୁନ୍ଦର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ତା'ର ମୁହଁରେ ରୋମାଞ୍ଚ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରହେଳିକା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ତା'ର ସୁନେଲି ଓଠରେ ଖିଲି ଖିଲି ହସ ରତିକାନ୍ତକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା । ରତିକାନ୍ତ ହଠାତ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଉଠିଲା । ଯେ ସେ କଣ ସେହି ସପ୍ନର ନାୟିକା । ଯିଏ ରାତିପରେ ରାତି ରତିକାନ୍ତକୁ ଉଜାଗର କରିରଖୁଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଇଏ କ'ଣ ହେଉଛି ? ଇଏ କି ଭାବନା ଆଜି ମନକୁ ଆସୁଛି କାହିଁକି ? ଅନୁପମାକୁ ଆଗରୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖି ମଧ ଏପରି ଭାବନା କେବେ ଆସିନଥିଲା । ଆଜି କ'ଣ ହେଇଛି ? ସେ ଆଜି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । ଠିକ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଚନ୍ଦ୍ର ପରି । ତା'ର ସରଳ ନିର୍ମଳ ମୁହଁଟା ରତିକାନ୍ତର ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଛି ।

ସେ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ରତିକାନ୍ତକୁ କେତେ କଥା କହିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ବିଚରା ରତିକାନ୍ତର ସବୁକଥା ହଁ ନାଁରେ ରହିଯାଏ । ଅନୁପମାର କୋଟିଏ କଥାରେ ରତିକାନ୍ତର କୋଟିଏ ଭାବନା ସଞ୍ଚାର ହୋଇଥାଏ । ସେଦିନ କେତେ ଦରଦୀ ହୃଦୟରେ ସେ ମତେ କହୁନଥିଲା, ଜାଣିଛ ଆଜି ବଜାରରେ ସବୁ ଦରଦାମ୍ ବଢ଼ିଯାଇଛି । କାଲି ଯାହା ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଆଜି ସେ ସାତଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ତମର ଅଧବ୍ୟବସାୟରୁ ତ ଆମର କିଛି ଅଧିକ ଲାଭ ହେଉନାହିଁ । ରଜ ଆଉ ଦିଇଦିନ ରହିଲା । ଭାରି ଇଛା ନାଲିଫୁଲପକା ଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ କିଣି ରଜ ପାଳିବି । ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥିଲି ମିତା ସହିତ କଣିବା ପାଇଁ ମିତା ତା ପାଇଁ ସେଇ ମନଲାଖି ଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ କିଣିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ, ମୁଁ ଶାଢ଼ୀ ପସନ୍ଦ କରି ମଧ ଆଣିପାରିଲି ନାହିଁ । କାଲିଆସି ନେଇଯିବି କହି ଚାଲି ଆସିଲି । ଏ ଅଭାବ ଜୀବନରେ ମଣିଷ ଆଉ କେତେଦିନ ଏ ମନକୁ ଚାପି ରଖିପାରିବ । ଜୀବନଟା ମତେ ନିଶ୍ୱ ଲାଗୁଛି । ସରିଗଲା ପରି ଲାଗୁଛି । ଉପଭୋଗ ଓ ଉପାସନାର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । କାଲି ସକାଳେ ଆମେ ଦୁଇହାତ ହେଲେ ଯେଉଁ ନୂଆ ଅତିଥିଟା ଆସିବ ତା' ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଥିବ ଜଣା ନାହିଁ । ଆମେ ତ ନିଜେ ଚଳିବା କଷ୍ଟକର ହେଇ ପଡୁଛି । ତାକୁ ଆମେ କ'ଣ ଦେବା । ବାସ ତା'ପରେ କହି କହି ଅନୁପମା କାନ୍ଦି ପକାଏ । ଅତି ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ରତିକାନ୍ତ ଜୋରକିନା ଭିଡି ଆଣିଛି ଅନୁପମାକୁ ତା ଛାତି ପାଖକୁ, ଏବଂ ଚୁମ୍ବନର ସରଳ ରେଖାଟିଏ ଆଙ୍କି ଦେଇଛି ସେ ତା କପାଳରେ । ସେହି ମୂହୁର୍ତ୍ତ ରେ ରତିକାନ୍ତ ଅନୁଭବ କରିପାରିଛି ସବୁଜ ଯୌବନର ପହିଲି ବସନ୍ତରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା କଳ୍ପନାର ତାଜମହଲ ପରି ତା' ଜୀବନରେ ଏକ ବଡ଼ଧରଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାପରି ଲାଗେ । ତା'ମନରେ ଅନେକ ଆଶା ଆଉ ସପ୍ନ ଆସେ ଅନୁପମାକୁ ନେଇ । ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ସେ ଅନୁପମାକୁ । ତା ଆଖିଲୁହରେ ହଜିଯାଇଛି ରତିକାନ୍ତର ହୃଦୟ । ଯାହା ସେ କାହାକୁ ଦେଖାଇ ପାରୁନି ନାଁ ସେ କାହାକୁ କହି ପାରୁଛି । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ରତିକାନ୍ତର ନିଦଭାଙ୍ଗି ଯାଏ । ଅନୁ ଅନୁ କରି ଚିତ୍କାର କରେ, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି କହି ଭୋ ଭୋ ହୋଇ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ପରି କାନ୍ଦି ଉଠିଛି । ହେଲେ କାହିଁ ? ସିଏ ତ ତା ସପ୍ନର ନାୟିକା ନୁହେଁ । ସେ ତାକୁ ନେଇ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ସିଏ କାହିଁକି ବାରମ୍ବାର, ତା'ର ସପ୍ନ ନାୟିକାର ସ୍ଥାନ ନେଉଛି । ଥରେ ସେ ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ଅନୁପମାର ଦେଖା ପାଇଯାଏ ତା ଖୁସିର ସୀମା ରହେ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ତା'ଜୀବନର ସବୁକଥା ସେ ନିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ଅନୁପମା ପାଖରେ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ । ଯେପରି ସେ ସଂସାରର ସବୁଠାରୁ ଅତି ନିଜର ଅତି ଆପଣାର, କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ କେବଳ ସପ୍ନ । ଜୀବନର ବାସ୍ତବତା ଯେତିକି ନିଷ୍ଠୁର ସେତିକି କଠୋର ମଧ । ଅଭାବ ମଣିଷ ଜୀବନକୁ ଥରେ ଆସେ କିନ୍ତୁ ରହିଯାଏ ମରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଯାହା ରତିକାନ୍ତ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତା'ର ଦୁଃଖରେ ସଂସାର ଗଢ଼ା । ତେଣୁ ସେ ଅନୁପମାକୁ ସପ୍ନ ଦେଖିଛି ତା' ବିଶ୍ୱାସକୁ ସିଏ ସମ୍ମାନ ଦେଇଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ନେଇ ସୁଖର ନିଜ ରଚନା କରିବା କଥା କେବେ ତା ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିନି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଅନୁ ତ ତା' ଘର ତା' ପରିବାରକୁ

ନେଇ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ରହୁଛି । ଆଉ ସେମିତିକି ଅନୁବି ତ ପ୍ରକାଶ କରିନି କି ମୁଁ ତା ହୃଦୟର ନାୟକ ବୋଲି । ତା ହେଲେ ମୁଁ କାହିଁକି ? ଏହିସବୁ କଥା ଭାବିଲା ବେଳକୁ ରତିକାନ୍ତ ପାଇଁ ସବୁକିଛି ଅସହ୍ୟ ହୋଇପଡେ । ତା' ପାଖରେ ତା ଜୀବନର ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ ସପ୍ନ ଅନୁପମା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି କହିପାରେ ନାହିଁ ।

ଯୌବନ ଅବସ୍ଥାରେ ଯୁବକ ମନରେ ଅନେକ ସୁନେଲି ସପ୍ନ ଆସିଥାଏ । ଦିନଯାକର କାମଧନ୍ଦା ସାରି ରାତ୍ରିର ନିଛାଟିଆ ମୂହୁର୍ତ୍ତ ରେ ତା'ର ମନ ଦର୍ପଣରେ ଉଙ୍କିମାରେ ଏକ ଅଜଣା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ । ଯେତେବେଳେ ସେହି ସପ୍ନର ନାୟିକାର ସରଳ ନିଷ୍କପଟ ଚାହାଣି ରତିକାନ୍ତ ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଥାଏ । ସେ ତାକୁ ମନେ ମନେ ଭଲ ପାଇବାର ଅକୁହା ନିଶାରେ ବିଭୋର ହୋଇଯାଏ । ସେ କିଏ ଏବଂ କାହିଁକି ତାପାଇଁ ମନରେ ଏତେ ତତ୍ପରତା ? କ'ଣ ପାଇଁ ସେ ବାରମ୍ବାର ଆସି ରତିକାନ୍ତ ମନକୁ ବିଚଳିତ କରୁଛି । କାହିଁକି ଏ ଅଲୋଡ଼ା ଅଜଣା ଜୀବନରେ ଟିକେ ଆଶାର କିରଣ ବିଛୁ ଦେଇ ଚାଲିଯାଉଛି । ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ରତିକାନ୍ତମନକୁ ବାରମ୍ବାର ଆନ୍ଦୋଳନ କରୁଥାଏ ।

ଅନୁ ଠିକ୍ କହିଥିଲା ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଖା ଭିତରେ ଉପଭୋଗ ଓ ଉପାସନାର ସତରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନଥାଏ । ଯାହାକି ରତିକାନ୍ତ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ଅନୁଭବ କରିଛି । ଏହିପରି ଭାବରେ ସମୟର ସ୍ରୋତରେ ରତିକାନ୍ତର ଜୀବନ ରୂପକ ଡଙ୍ଗା ବହିଚାଲିଛି ଆଗକୁ ଆଗକୁ । ଇଏ ତ ରତିକାନ୍ତର ଜୀବନ ନୁହେଁ । ଜୀବନ ନାଁରେ ସିଏ ବଞ୍ଚିଛି ଏକ ଅସହ୍ୟ ଅଲୋଡା ଜୀବନ କୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଛି ତା'ର ସପ୍ନ ବାସ୍ତବତାର ରୂପନେବାର ଦିନକୁ ।

ନିଳାଦ୍ରୀ ବିହାର, କଟକ

କଳଙ୍କ

- ଉପାସନା ମିଶ୍ର

ସମୟ ଆସି ସାଢ଼େ ନଅଟା ହେଲଣି । ଖରା ଦିନିଆ ଖରାରେ ଗୁଳୁଗୁଳି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଦେହରୁ ଗମଗମ ହେଇ ଝାଳ ବାହାରୁଛି । କାଶିନାଥ ଧଇଁସଇଁ ହୋଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି ହାଇକୋର୍ଟ ବାରକାଉନ୍‌ସିଲ୍ ଆଗରେ । ଟାଇପ୍‌ର ଟପ୍ ଟପ୍ ଶବ୍ଦରେ ଲାଇବ୍ରେରୀ ସାମ୍ନା ଯାଗାଟା ପୁରା ଗୁଞ୍ଜୁରି ଉଠୁଥିଲା । ପଛପଟେ ବରା, ଗୁଲୁଗୁଲା ବାଲା ତାର ଢଙ୍ଗରେ ଡାକୁଥିବା ଆସ ଆସ ଦଶ ଟଙ୍କାରେ ପେଟ ଫୁଲ୍ । ଆଉ ଆଗରୁ ପଛରୁ ଖାଲି ପଞ୍ଝା ପଞ୍ଝା କଳା ରଙ୍ଗର ପକ୍ଷୀ ଦଳପରି ମଣିଷଗୁଡ଼ିକ ଧାଇଁ ଆସୁଥାନ୍ତି । ଆଜି କାଶିନାଥ ସବୁ ଖୋଲି ହାକିମ ଆଗରେ କହିଦେବ । ଆଜି ସେ ନ୍ୟାୟ ପାଇବ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖେଇ ଦେବ ଯେ, ସେ କିଛି ଭୁଲ୍ କରିନି । ସେ ଗୋଟେ ମଣିଷ, ଆଉ ତା'ର ଜାତି ହେଲା ମଣିଷ ଜାତି । ପୁଣି ତାକୁ କାହିଁକି ବାସନ୍ଦ । ଘରେ ବାହାରେ ସବୁଆଡେ ଛି ଛି । ପୁଅବୋହୂ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଅଲଗା କାହିଁକି କରିଦେଲେ । କାଶି ଘରେ ଜମିବାଡ଼ି ସବୁ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଆଜି ସେ ନିସ୍ୱ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ସେ ଆଜି ନୀଚ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଏହି କଥା ଭାବି ଭାବି ବାରକାଉନ୍‌ସିଲ୍ ଗେଟ୍ ଆଗରେ ଟିକେ ଥକା ମାରି ବସିପଡିଛି । ହଠାତ୍ ତା ପଛରୁ କିଏ ଗୋଟେ ଜୋର୍ କରି ଡାକିଛି । ଆରେ କାଶି ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁଣି । ବାବୁ ମୁଁ ପରା ଘଣ୍ଟେ ହେଲା ଆସି ବସିଛି । ଆପଣଙ୍କ ରାହା ଦେଖୁଛି । ବାବୁ ଆଜି କ'ଣ ମତେ ନ୍ୟାୟ ମିଳିବ ମୋ ଜମିବାଡିସବୁ ମିଳିଯିବ । ଦିଲ୍ଲୀପ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ କହିଲେ, ଆରେ ତୁ ଦେଖିବୁ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ହାକିମଙ୍କ ଠାରୁ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା । ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ ଘର କାଶିର ଗାଁ ବୌଦ୍ଧଜିଲ୍ଲା ରାଜିଂ ଗାଁରେ । ସେ ଜଣେ ଓକିଲ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଜଣେ ସରଳ, ଅମାୟିକ ମଣଷ । ମାନବିକ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ କରିବା ଏବଂ ସମାଜରେ ଦଳିତ ନିଷ୍ପେସିତମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ଯେମିତି ତାଙ୍କ ଜୀବନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆଜି ସେ କାଶିନାଥର ହକ୍ ପାଇଁ ହାଇକୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କାଶିନାଥ ଗୋଟିଏ ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସରଳ ଗାଉଁଲି ଲୋକଟିଏ । ଗାଁରେ ଛୋଟ ଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ଆପଣାର । ଗାଁରେ ତାର ତିନି ବଖରା ଘର ଏବଂ ଦୁଇମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି । ଚାଷରୁ ତାକୁ ଯାହାମିଳେ ଘର ଚଳିଯାଏ । ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁଅ, ବୋହୂ ଆଉ ନାତିନାତୁଣୀଙ୍କୁ ନେଇ ସଂସାର । ପୁଅ ଛୋଟ ମୋଟ କାମ କରି ଭଲ ଦିପଇସା ଆଣେ । ଛୋଟ ସଂସାର ଆରାମରେ ଚଳିଯାଏ । ଦିନେ ସେ ତା କାମରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ତା'ର ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ ମକର ତାକୁ ଡାକି ତା ଘରକୁ ନେଇଥିଲା । ମକର ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପାଇଁ ତା ଘରେ ପିଠାପଣା କରିଥିଲା । କାଶି ଆଉ ସେ ଛୋଟବେଳେ କେତେ ଯେ ବୁଲି ନାହାଁନ୍ତି ତା'ର ହିସାବ ନାହିଁ । ଆମ୍ବ ବାଡ଼ିରୁ ଆମ୍ବ ଚୋରାଇ ଖାଇବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଧରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କାମ କରିଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବରୁ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇଲେ, ମକରା ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇଥାଏ । ସେ ପୁରୁଣା କଥାକୁ ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି ଦୁଇ ସାଙ୍ଗଯାକ ହସ ଖୁସିରେ ମଜିଯାଇଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ମକରାର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁଲୋଚନା ଆସି ପଚାରିଛି ।

- ହଇ ହେ ଶୁଣିଲଣି !

- କ'ଣ ହେଲା ?

- ଖାଲି ଗପୁଥିବ ନା ଆଉ କ'ଣ କରିବ ?

- ଆଉ କ'ଣ କରିବି କହୁନ !

- ଆମ ଘରେ ଆଜି ଭଲ ପିଠାପଣା ହେଇଛି ତମେ ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଦେଉନ ।

- ଆଲୋ ହୁଣ୍ଡି ଆମେ ପରା ନୀଚଲୋକ ଶୂଦ୍ର ଜାତିର, ସେ କ'ଣ ଆମ ଘରେ ଖାଇବ ।

- ତମେ ଟିକେ ପଚାରି ବୁଝୁନ ମୁଁ ଆଣି ଦିଅନ୍ତି ।

କାଶିନାଥ ସବୁ ଶୁଣିଲାପରେ ଆଉ ମନା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ବସି ଆରିସା, କାକରା, ମଣ୍ଡା, ପିଠା ଖାଇ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ଗଲେ ।

କାଶିନାଥ ବନ୍ଧୁ ଘରୁ ଖାଇଲାପରେ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ିଲା । ଆସି ଦେଖେ ତ ଘର କବାଟ ଆଗରେ ପୁଅ, ବୋହୂ, ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ହତବାକ୍ ହୋଇ କାଶି ପଚାରିଲା ଆରେ କ'ଣ ହେଇଛି ତମେ ସମସ୍ତେ ଏଠି ଛିଡ଼ା ହେଇଛ ?

କାଶିର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁକୁମାରୀ ପ୍ରଥମେ ପଚାରିଲା, ତମେ କୁଆଡେ ଯାଇଥିଲ ?

- ଆରେ ମକରା ଘରକୁ ।

- କାହିଁକି ?

- ସେ ଦୋଳ ପୁନେଇ ଭାର ଦେଖାଉ ଥିଲା, ସେ ତା ଝିଅ ଘରକୁ ଦେବବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି ।

- ଖାଲି ଦେଖୁଥିଲ ନାଁ ତା ସାଙ୍ଗରେ ବସି ଖାଉଥିଲ !

- ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

- ତମେ କ୍ଷ'ଣ ଭାବୁଛ ବିରାଡ଼ି ଆଖିବୁଜି ଦୁଧ ପିଇଯାଉଛି । ବୁନାପରା ଯାଇଥିଲା ତମକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଦେଖିଆସିଲା ତମେ ତା ଘରେ ବସି ଖାଉଥିଲ ।

- ହଁ ମୁଁ ତା ଘରେ ଖାଉଥିଲି ସତକଥା, ସେ ମୋର ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ । ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇଲେ କ'ଣ ହେଲା ? ତାର ମୋର ସାଙ୍ଗରେ କେତେଥର ଛୋଟବେଳେ ଖାଇଛୁ ।

- ତମେ ବୁଢ଼ାଟିଏ ହେଲଣି ମୁଣ୍ଡରେ ଟିକିଏ ବୁଦ୍ଧିସୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ସେ ହେଲା ଶୂଦ୍ର ଜାତିର, ତା' ଘରେ ଖାଇଲେ ଆମ ଜାତିଗଲା । ଆଜିଠାରୁ ତମେ ଘରେ ବାହାରେ ସବୁଆଡେ ବାଛନ୍ଦ ।

କାଶିନାଥ ବିକଳ ହେଇ ତା ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଚାହୁଁଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ସେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାପ କରିଛି । ତା'ର ଆପଣାର ଲୋକମାନେ ତା' ଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଛୋଟକଥାଟା ବଡ଼ ହେଲା, ଗାଁ ରେ ପ ଞ୍ଚାୟତ ବସିଲା । କାଶିନାଥକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଗଲା ଯେ, ଗାଁରୁ ବାସନ୍ଦ । କାରଣ ସେ ଶୂଦ୍ର ଘରେ ଖାଇ ତା ଜାତି ହରେଇଛି । ସେ ତା ପରେ ଏ ଗାଁରୁ ସେ ଗାଁ ମାଗିଖାଇ ବ ଞ୍ଚିଲା । ଓକିଲ ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁଙ୍କ ସହାୟତାରେ ହାଇକୋର୍ଟର ଆଶ୍ରୟ ନେଲା କିନ୍ତୁ ତା ପୁଅ ମିଛ କେସ୍‌ରେ ତାକୁ ଫସାଇ ବାପା ପାଗଳ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି କେସ୍‌ରେ ଡିଗ୍ରୀ ପାଇଲା

ତା' ପରେ କାଶିର ଭାଗ୍ୟ ବାରଦୁଆର ଭିକ୍ଷା କରିବା । ଏମିତି ବହୁତ ଦିନ ବିତିଗଲା କାଶି ପୁଣି ଥରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲା । ନିଜ ଗାଁ, ନିଜ ପରିବାରକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେ ଆସି ତା ଗାଁରେ ପହଁ ଞ୍ଚି ଲା । ହେଲେ ତାର ଘର ଲେଉଟାଣି ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା । ଖାଇବାତ ଦୂରରକଥା ପାଣି ବି ମିଳିଲା ନି । ତେଣୁ ଅନାହାରରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ବିନା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟକିଛି ପନ୍ଥା ନଥିଲା ।

ଏହି କଥା ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁଙ୍କ କାନରେ ପଡି ସେ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଡାକ୍ତର ଖାନାକୁ ଆଣିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା । କାଶିନାଥ ବହୁଦିନର ସଂଗ୍ରାମ ପରେ ଆଖି ବୁଜିଲେ । କାଶିନାଥର ଶବକୁ ନେବାକୁ ପରିବାର ଲୋକ ରୋକ୍‌ଠୋକ୍ ମନାକରିଦେଲେ । ଦିଲ୍ଲୀପ ବାବୁ କିଛି ସେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଶବ ସତ୍କାର କଲେ । ଆଜି ମାନବିକ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢୁଥିବା ମଣିଷଟି ହାରିଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ମଣିଷକୁ ତା'ର ଅଧିକାର ଦେବାରେ ସେ ଅସମର୍ଥ । ତାଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନଉଠେ ଆଉ କେତେ ଦିନ, ଏଇ ଜାତି ପ୍ରଥା..

ସିଙ୍ଗାପୁର ନେସ୍‌ନାଲ୍ ୟୁନିଭରସିଟି

□ □ □

ବସ୍ତୁରେ ବାସ୍ତବତା

- ଗାୟତ୍ରୀ ମହାନ୍ତି

କଇଁ ଫୁଲିଆ ଜହ୍ନ ପଡିଛି । ଘଣ୍ଟ ଓ ମୃଦଙ୍ଗର ଶବ୍ଦରେ ଗାଁ ଟାଯାକ ଫାଟି ପଡୁଛି । ସବୁଆଡେ କୋଳାହଳ, ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ବିଭୋର ହୋଇଉଠିଛନ୍ତି । ଆଜିପରା ରାହାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ପଣାଭୋଗ ଲାଗି ହେବ । ରାହାସ ଢ଼ୋଲା ହେବ । ଗଙ୍ଗ ତା ଘର ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ତା'ର ପାକୁଆ ପାଟିରେ ପାନ ଚୋବାଉଛି । ସାଉଁଟି ପକାଉଛି ତାର ଅଭୁଲା ଅତୀତକୁ । ଅତି ଆପଣାର ବଉଳ ସାଙ୍ଗରେ । ସେ ଆଉ ଫୁଲ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଲୋକସରା ଗାଁକୁ ବୋହୂ ହେଇ ଆସିଥିଲେ । ସେବେ ଠାରୁ ସେ ବଉଳ ବସିଥିଲା । ବୟସ ୭୨ ଛୁଇଁଲାଣି, କିନ୍ତୁ ମୁହଁର ଚମକ ଯାଇନି । ସ୍ୱାମୀ ଚାଲିଗଲାପରେ, ସେ ତାର ଦୁଇପୁଅ ବୋହୂ, ନାତି ନାତଣୀଙ୍କୁ ନେଇ ସଂସାର । ଗାଁରେ ଫୁଲ ହେଲା ତା'ର ଅତି ଆପଣାର । ସେ ଦୁହେଁ ବଉଳ ବସିଥିବାରୁ ଦୁହିଁଙ୍କ ଯୋଡ଼ି ଖୁବ୍ ଜମେ । ସଞ୍ଜ ହେଲେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି କ'ଣ ଯେ ଟୁପୁରୁ ଟାପର ହୁଅନ୍ତି ତାହା ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣା । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କଥା ସେ ବୁଝନ୍ତି । ଗଙ୍ଗ ଅତି ସ୍ନେହୀ ଓ ପରୋପକାରୀ ମହିଳା । ଗାଁରେ କାହାରି ଯଦି କିଛି ହୁଏ, ଗଙ୍ଗ ଯାଇ ହାଜର, ସବୁ ସମାଧାନ ତା ପାଖରେ । ରୋଗ ବେମାର ହେଉ କି କଳି ଝଗଡ଼ା ହେଉ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେବା ତା'ର ନିତିଦିନିଆ କାମ । ଏଇ କିଛି ଦିନତଳେ ନିତିଆ ମା'ର ଦେହଖରାପ ହେଲା । ନିତିଆଟା ତ ଏକୁଟିଆ ମଣିଷ ତା' ପାଖରେ କେହି ନାହିଁ । ଗାଁର ଡାକ୍ତର ବାବୁ କହିଲେ, ତାକୁ ବଡ଼ ମେଡ଼ିକାଲକୁ ନେଇ ଯା । ନିତିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇଦେଲା । ଗଙ୍ଗ ତା ସଙ୍ଗରେ ବଡ଼ ଡାକ୍ତର ଖାନାରେ ମାସେ ରହିଲ । ତାକୁ ପରା ଠିକ୍ କରି ସେ ଘରକୁ ଫେରେଇ ଆଣିଥିଲା । ଗାଁ ଟା ଯାକ ତା ଉପରେ ସବୁବେଳେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ଆଲୋ ବଉଳ ଚାଲୁନୁ ଯିବା । ରାହାସ ପଡ଼ିଆ ଆଡେ ଘେରେ ମାରି ଆସିବା, ମାଇକି ବାଜିଲାଣି । କିଣା ନନା ପରା ଆଜି ରାହାସ ପଢ଼ିବେ ଚାଆଲେ ଯିବା । ଏହି ସମୟରେ ଦିବ୍ୟାର ଉପସ୍ଥିତି । ଝିଅଟା ଭାରି ମୁହଁଖୋର, ଟିକିଏ କଥାରେ ମୁହଁରେ ଜବାବ ଦେଇ ଦେବ । ତା ଆଇ ପାଖରେ ଆସି ବସିପଡି କହିଲା, ତମ ଦିଇଟା ବୁଢ଼ୀଙ୍କର କିଛି କାମ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଦେଖିବ ବସି ଟୁପୁରୁ ଟାପର । କ'ଣ ସେ ଅସରନ୍ତି ଭଣ୍ଡାର ସରିବନି, ମତେ ଟିକେ କହିଲ ଦେଖି । ଆଲୋ ତତେ କ'ଣ କହିବୁ, ଚାଆଲେ ଟିକେ ଆମେ ରାହାସ ପଡିଆ ଆଡେ ବୁଲିଆସିବା । ତୁ ମତେ କ'ଣ ଭାବିଛୁକି, ଏ ଲୋକ ଗୁଡାକ କ'ଣ ପାଟି ମେଲାକରି ରଡିବେ ମୁଁ ବସିତାକୁ ଶୁଣି ବୋର୍ ହେବି । ମୋର ତ ସମୟ ମାଡି ଆସୁଛି ତମ ଦିଇଟା ଯାକ ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ଥେଇ ଥେଇ ସେଠି ହେବି । ମତେ ଏଗୁଡିକ ପସନ୍ଦ ଲାଗେନା, ତୁ ମତେ ଆଉ ଏଗୁଡାକ କହିବୁନି ।

ବଉଳଲୋ, ତା ସାଙ୍ଗରେ ମୁହଁ ଲଗାଇଲେ କ'ଣ ହେବ ସେ ପରା ଆଜି କାଲିକା ଝିଅ । ତାକୁ କ'ଣ ତୁ ପାରିବୁ । ଦେଖିଲୁ ତା ଚାଲି ଚଳଣ, ତା କଥାବାର୍ତ୍ତା , ତା ଭାବଢ଼ଙ୍ଗ, ତା କାନରେ ଦିଟା କ'ଣ ଦେଇଛି । ଗୋଡ଼ଠାରୁ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲି ହଲୁଛି । ତା ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧା ଦେଖି, ତା ପୋଷାକକୁ ଦେଖ, ହାତରୁ ଫାଳେ ନାହିଁ କି ଗୋଡ଼ରୁ ଫାଳେ ନାହିଁ । ହେ ମୁଁ ତମ କଥା ଶୁଣିପାରିବିନ, ଦେଖ ଆଇ ତୁ ମୋ ବିଷୟରେ ଏତେ ଚିନ୍ତା କରିବୁନି । ମତେ ଉପଦେଶ ଦେବୁନି କି, ମୋ ଷ୍ଟାଇଲ୍‌କୁ କମେଟ୍ ପାସ କରିବୁନି । ଏ ଆଜି କାଲିକା ଷ୍ଟାଇଲ୍ । ମୁଁ କ'ଣ ତମ ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ପରି ଏ ବାରହାତ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଗୋଡ଼ ଠାରୁମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଘୋଡାଇ ହେଇ ବସିଥାନ୍ତି । ନାଁ ଲୋ ଆଜିକାଲିକା ଷ୍ଟାଇଲ ପରା ସବୁ ଦେଖେ ହେଇ ବୁଲିବା । ହେ ତୁଟା ଗୋଟେ ବାଜେଲୋକ ତୋ ପାଖରେ ବସି ମୋ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଖରାପ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନି । ଏତିକି କହି ଦିବ୍ୟା ରାଗ ଗରଗର ହୋଇ ଉଠି ପଳାଇଲା ।

ଦେଖ ବଉଳ ଷୋହଳ ସତର ବୟସରେ ସେ କେମିତି ଉଛୁଳୁଛି । ଆଉ ଟିକେ ବଡ଼ହେଲେ ସେ କ'ଣ ନହେବ ? କ'ଣ କହିବି, ଟି.ଭି. ତ ସବୁ ସାରିଦେଲାଲୋ ମା, ତାକୁ ଦେଖି ଏ ପିଲାଗୁଡାକ ଏମିତି ହେଉଛନ୍ତି । ତୁ ଦେଖୁନୁ ପଦିଆର ଝିଅଟାକୁ, ସେ ଆରଗାଁର ଭେଣ୍ଡା ଟୋକାଟା ସାଙ୍ଗରେ ଖାଲି ହେଁ ହେଁ, ଫେଁ ଫେଁ ବାଟରେ ଘାଟରେ ଯୋଉଠି ଦେଖିବ ଠିଆ ହେଇ କ'ଣ କଥା

ହେଉଛନ୍ତି ଯେ କେଜାଣି । କାଲି ଆମ ଦାଣ୍ଡ ଆଗରେ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଠିଆ ହେଇଥିଲେ, ମୁଁ ପଚାରିଲି କ'ଣ ଲୋ କି କଥା ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ହେଉଛ । ନାଇଁ ଆମେ ଆମ ପାଠକଥା ବୁଝୁଛୁ । ପାଠ କଥାରେ କ'ଣ ଏତେ ହସ । ନାଁଲୋ ଏ କ'ଣ ପାଠ କଥା ଏପରା ଖାଲି ସେଇକଥା ସେହି ଭାବ । ତୁ କ'ଣ ବୁଝି ପାରୁନୁ । କ'ଣ ଏ ସମାଜ ହେବ ଏମାନଙ୍କୁ ଆମେ କେତେ କଷ୍ଟ ସହି ବଡ଼କଲେ, ଆଜି ସେମାନେ ଆମ ଆଖିଆଗରେ ଖରାପ ବାଟରେ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି ।

ମନେଅଛି ତୋର ସେ କାଳି ଅନ୍ଧକାରର ରାତି ଯେଉଁ ରାତିରେ ଦିବ୍ୟା ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷା ତୁହାକୁ ତୁହା ବର୍ଷୁଥିଲା, ଘରେ ବାହାରେ କେହି ନଥିଲେ । ତା' ମା ସେ ଘର କୋଣରେ ଗରପରି ପଡିଥିଲା, କଷ୍ଟରେ ଚିତ୍କାର କରିଥିଲା । ମୁଁ କେତେ ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ନ ଡାକିଛି । ପ୍ରଭୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଦିଅ । ତା ବାପା ଆଉ ଗାଁକୁ ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବାଟ ପାଉନଥିଲା । ତୁ ତ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲୁ । ତା ମା'ର ଚିତ୍କାର ଘଡ ଘଡିର ଶବ୍ଦଠାରୁ ଅଧିକ ଶୁଭୁଥିଲା । ବିଜୁଳିରେ ତା ମୁହଁଟା ଦେଖା ପଡୁଥିଲା । କଷ୍ଟରେ ସେ ଭୋ ଭୋ ହେଇ କାନ୍ଦୁଥାଏ । ତା ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ବସି ତାକୁ ଆଉଁସିବା ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଆଉ କିଛି ଉପାୟନଥିଲା । ହଁ ଲୋ ମା ସେ ରାତି କୁ ଭୁଲି ହେବନି, ସେ ଚିତ୍କାର ଆଉ ଯମ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଭୁଲି ହେବନି । ରାତି ପାହିଲା କୁଆ ବୋବାଇଲା, ମେଘ ଥମିଲା, ଆଉ ଏ ଚଣ୍ଡୀ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଜନ୍ମ ହେଲାତ ତା'ମା ମୂର୍ଚ୍ଛା ଗଲା । ମୋ ମନ ପାପ ଛୁଇଁଲା । ତୁ ତ ଟିକେ ପାଣି ତା ମୁହଁକୁ ପକାଇବାରୁ ସେତ ସଷ୍ଟାଙ୍ଗ ହେଲା । ଇଆ କଥା କିଏ ପଚାରେ ଜନ୍ମରୁ ତ ହାତଗୋଡ ହଲେଇ ନାଚିଲା । ଝିଅ ଟିଏ ହେଇଥିଲା ବୋଲି ତୁ କହିଲୁ ଘରକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସିଛନ୍ତି । ତା କଅଁଳିଆ ମୁହଁରେ ସକାଳୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପଡି ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ତା ନାଁ ଦିବ୍ୟ ତୁତ ଦେଇଥିଲୁ ।

କ'ଣ କରିବା ସେ ଅତୀତକୁ ବସି ସାଉଁଟିଲେ କେତେ କଥା ବାହାରିବ । ମୁଁ ଯାଉଛିଲୋ ମା ରାତି ଅନେକ ହେଲାଣି । ଆଲୋ ଆମେ ଆଉ କ'ଣ ରାହାସ ପଡିଆକୁ ଯିବାନି । ନାଁ ଲୋ ଗାଁ ଟା ଯାକର ସବୁ ମିଳିପେ ସେଠି ଗଦା, ଲାଜ ଲାଗିବନି, ମୁଁ କହୁଥିଲି ସଅଳ ଯାଇ ଫେରି ଆସିଥାନ୍ତେ । ହଉ ହେଲା ଏଠି ଥାଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଦେ କହି ବଉଳ ତା ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଆଇ ତୁ କ'ଣ ଆଜି ଖାଇବୁନି କି, ଦିଦି ପରା ଡାକୁଛି । ଏଇଆ କହି ଦିବ୍ୟା ଆସି ଆଇ ମା ପାଖରେ ବସିଥିଲା, ତୁ କ'ଣ ବଡ଼ ବାପାଙ୍କ ଖବର ରଖିଛୁ । ହଁ ତୋ ବଡ଼ମା ତ ତାକୁ ଦେଖା କରିବା ପାଇଁ ଡାକ୍ତର ଖାନାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ରମାକାନ୍ତ ପରା ଯାଇଥିଲା, ସେ କହୁଥିଲା କୀର୍ତ୍ତିନ ଭଲ ଅଛି କାଲି ସକାଳୁ ଆସି ଘରେ ପହଁଞ୍ଚିବ । ଯାହା ହେଉ ଭଲ କଥା ଏହା କହି ଦିବ୍ୟା ତା ଆଈ ଉପରକୁ ଆଉଜି ବସି, ତାକୁ ଅଭିମାନରେ କହି ଉଠିଲା, ଆଈ ତୁ ଆଉ ମତେ ଯମା ଭଲ ପାଉନୁ । କିଏ କହିଲା ତୁ ତ ମୋର ରାଣୀ । ନାଁ ଖାଲି କଥା କଥା କହିଲେ କ'ଣ ହେବ କାମରେ କରି ଦେଖା । ମାନେ ତୁତ ବୁଢ଼ୀ ହେଲୁଣି, ବଡ଼ ବାପାଙ୍କରତ ପୁଅଝିଅ ନାହିଁ, ତୁ ଅଳଙ୍କାର ରଖିଛୁ ମତେ ଦେଇ ଦେଉନୁ । ମୁଁ ଯେଉଁ ରଖିଛି ସେ ସବୁ ତ ତମରି, ମୁଁ ମଲାପରେ ସବୁ ତମେ ଦିଟା ଭୋଗ କରିବ । ତୁ କେବେ ମରିବୁ ଆମେ କ'ଣ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥିବୁ । ଏହା କହି ଦିବ୍ୟା ଜୋର୍ କରି ତା ଆଈ ପାଖରୁ ଚାବିକାଠିକୁ ହାତେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ଏହି ସବୁ କଥା ହରପ୍ରିୟା ଲୁଚି କରି ଶୁଣୁଥିଲା । ଆଲୋ ଏ ବୁଢ଼ୀଟା ସେମିତି ମାନିବନି । ଆଜି ଆମ ପାଇଁ ଭଲ ସୁଯୋଗ, ଘରେ କେହି ନାହାଁନ୍ତି । ତା' ଠାରୁ ଚାବି ଆଣ ବଡ଼ମାର ସବୁତକ ସୁନା ଗହଣା ଆମେ ନେଇଯିବା । ଆମର କ'ଣ ଏଥିରେ ଅଧିକାର ନାହିଁ ? ଗଜ ଦିବ୍ୟାର ହାତମୁଠାରୁ ଖସିବା ପାଇଁ ଚିତ୍କାର କରିଛି । ହଠାତ୍ ହରପ୍ରିୟା କାଠ ଫାଳିଆ ଟାଏ ଆଣି ଗଜର ମୁଣ୍ଡକୁ ଜୋର୍ କରି ଆଘାତ କରିଛି । ରକ୍ତ ଢୁଡୁବୁଡୁ ହେଇ ଗଜ ପାଣି ପାଇଁ ଚିତ୍କାର କରିଛି । ଦିବ୍ୟା ତା ହାତରୁ ଚାବିନେଇ ସବୁ ଜିନିଷ ବାନ୍ଧି ଦିଦିକୁ ଡାକୁଛି ଆ ଦିଦି ଚାଲିଯିବା ଏଠି ରହିଲେ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଆଖି ଦିଇଟା ଗଜର ଝାପ୍‌ସା ଦେଖା ଦେଇଛି, ଡାକୁଛି, ହେଲେ କେହି ନାହିଁ । ମନରେ ଭାବୁଚି, ଏ ମଣିଷ ଗୁଡ଼ିକ କେତେ ନିଷ୍ଠୁର ଯାହାକୁ କୋଳରେ, କାଖେଇ ବଡ଼କଲି ସେ ଆଜି ମତେ ମରଣ ମୁହଁକୁ ଠେଲି ଦେଇ ଗଲେ । ଦେହଟା ତା'ର ଥରିବାକୁ ଲାଗିଛି କିଛି ସମୟ ପରେ ଗଜ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ପଡିଛି । ଟିକିଏ ଚେତା ଆସିବା ପରେ ସେ ନିଜକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିଛି, ତା' ବଉଳର କୋଳରେ । ଏ ସମାଜରେ ଆମର ବଞ୍ଚିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ନାଁ ଲୋ ବଉଳ ତୁ ସେମିତି କହନା । ଏହା କହି ଗଜ ଆଖିବୁଜିଛି । ବଉଳର ମୃତ୍ୟୁରେ ଫୁଲ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛି ସମାଜ କାହାକୁ ଆପଣେଇବ ? ବସ୍ତୁ କୁ ନାଁ ମଣିଷକୁ ....

ମହାନଦୀ ବିହାର, କଟକ

□ □ □

ଅବାସ୍ତବ ଆଧୁନିକତା

ପ୍ରଜ୍ଞା ପରିମିତା

ସମୟ ବଦଳୁଛି, ମଣିଷ ବଦଳୁଛି, ଦୁନିଆ ବଦଳୁଛି, ଆଉ ବାକି ରହିଲା ମୁଁ ! କେତେ ଥର ଭାବିଛି, ମୋ ଭିତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ । ଏଇ ପୁରୁଣାକାଳିଆ ରୀତିନୀତି ଧରି କେତେ ଦିନ ବସିଥିବି । ଭାବିଥିଲି ଏ ଧୋତି, ପଞ୍ଜାବିକୁ ଛାଡ଼ି, ଆଧୁନିକ ପ୍ୟାଣ୍ଟ, ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧିବି ଏବଂ ଏ ସାଇକେଲ ଛାଡ଼ି ଗୋଟିଏ ମଟର ସାଇକେଲ କିଣିବି । ଯେତିକି ବି ରୋଜଗାର, ଅଛି ସେଥିରେ ଏ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ହୋଇ ପାରିବ, କିନ୍ତୁ ମୋ ମନ ବଦଳୁନି । ରାତିରେ ବସି କେତେ ଭାବେ, ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଏ ବିଷୟରେ କେତେ ଯେ ଉଦାହରଣ ଦିଏ, ସେ ଦାସବାବୁ ଦେଖ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି ଆଉ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଉଦାହରଣ ଦିଏ । ମତେଲାଗେ ଯେମିତି ସମସ୍ତେ ମୋର ଶତ୍ରୁ । କାରଣ ମୋର ଏଇ ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଅଭ୍ୟାସ ନେଇ ମତେ କେତେଥର ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଖରେ ଛୋଟ ହେବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଆଉ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ହେଲେ ବି ମୁଁ ମୋର ଏ ପ୍ରକୃତି ଛାଡ଼ିଦେବି, ଆଉ ସବୁକଥା ଯାଇ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଦେବି । ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାର କରି ମିନତୀ ପାଖରେ ବସିଲି, ତାକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସବୁ କହିଦେଲି । ଭାବିଲି ସେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ତା ମୁଖରେ କୌଣସି ଉତ୍ସୁକତା ନଥିଲା । ସେ କହିଲା ତମେ ଯେମିତି ଅଛ ପୁରାଠିକ୍ । ମୁଁ ଆଗରୁ ଭୁଲ୍‌ଥିଲି । ଆଜି କାଲିର ଆଧୁନିକ ଜୀବନରେ ମଣିଷର ମନୁଷ୍ୟତା ନାହିଁ । ମଣିଷର ଚାଲି ଚଳଣି, ରହିବା ଖାଇବାର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ତାକୁ ରୋଗ ଗ୍ରାସ କରୁଛି ।

ଏଇ ଦେଖ ମୁଁ ସେ ଦାସ ବାବୁଙ୍କ ଉଦାହରଣ ତମକୁ ସବୁବେଳେ ତମକୁ ଦେଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଜାଣିଛ, ତାଙ୍କ ଛୋଟ ସଂସାର ଭିତରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗୁଁ ଦାସ ବାବୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରୁଥିଲେ । କାଲି ତାଙ୍କର ଅନେକ ଅର୍ଥ ବୁଡ଼ିଯିବାର ଶୁଣି ତାଙ୍କର ହାର୍ଟଷ୍ଟ୍ରୋକ୍ ହୋଇଛି । ଆଉ ସେ ଆଧୁନିକତା ନାହିଁ । ବାବୁ ଏବେ ଘରେ ବସିଛନ୍ତି ଏବଂ କଥା କହିପାରୁନାହାଁନ୍ତି । ବୁଝିଲ ଶ୍ରୀମତୀ ଆଜିଯାଏ ତମେ ବୋକାଥିଲ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ପୁରା ଚାଲାଖ୍ । ଗୋଟିଏ କଥା ମନେରଖ, ଆମର ପାଞ୍ଚ ପଇସାର ମୁଣ୍ଡ ଆମେ ପାଞ୍ଚ ପଇସାରେ ଚଳିବା, ଯଦି ଅଧିକ ଲୋଭ କରିବା ଏହି ଅସୁବିଧା ହେବ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା, ଆମେ ମଣିଷ ପ୍ରକୃତିର ସନ୍ତାନ, ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ଲାଳନ, ପାଳନ କରୁଛି । ଆମେ ତା'ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଗଲେ କି ଲାଭ ପାଇବା ? ଆଜି ଆମ ଦେଶକୁ ଡାଇବେଟିସ୍ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ତା'ର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଆମ ମଣିଷ, ଆମ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଛାଡ଼ି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଆପଣେଇଛନ୍ତି । ଆଧୁନିକତା ନାଁରେ ଏ ମଣିଷଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ତଥା, ସମାଜର ଅନେକ କ୍ଷତି କରୁଛନ୍ତି । ଆଜି ସମୟ ଆସିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନର । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଣିଷଭିତରେ ସଚେତନତା ଆଣିଦେବ । ଆମେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ସଂସ୍କାରକୁ ଛାଡ଼ି ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ସବୁ ଭଲ ଆଦର୍ଶକୁ ଆପଣେଇବା ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ନିରାମୟ ସମାଜ ଗଢ଼ିବା । ତମେ ଯାହା କୁହପଛେ ତମ ବୁଦ୍ଧି ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ, ଆଜି ମୁଁ ମାନିଲି । ଯାହାହେଉ ଦୀର୍ଘ କୋଡିଏ ବର୍ଷ ବୈବାହିକ ଜୀବନ ପରେ ଆଜି ମତେ ତମେ ନିଜର କରିପାରିଲ । ହଉ ହେଲା ଆସ ଖାଇବ, ଚାଲ.... କଥା ସେତିକି ଥାଉ. .... ।

ତାରିଣୀ ଗଡ଼ା, ~~ପାରାଦ୍ୱୀପ~~ ପାରାଦୀପ

□ □ □

ଆକାଂକ୍ଷା

- ସୋମା ଆନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ

କୁନି କୁନି ପାଦରେ କେତେଯେ ନାଚୁଛି ଭୂମି, ଲାଲି ଓଠରେ ହସି ହସି କହି ପକାଉଛି, ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲେ ଗଛ ଲଗାଇବି । ରାମ ବାବୁ ହସି ହସି ଶୁଣୁଛନ୍ତି ମଝିରେ ମଝିରେ ବିରକ୍ତ ମଧ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଆରେ ତୁ କହ ବଡ଼ହେଲେ ଡାକ୍ତର ହେବୁ । ଆଜି କହୁଛ ବଡ ହେଲେ ଗଛ ଲଗାଇବୁ କାଲି କହିବୁ ବଡ଼ହେଲେ ଗାଈ ଚରେଇବୁ । ଆମେ କ'ଣ ଏତେ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଇଂରାଜୀ ମିଡିଅମ୍ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଛାଡ଼ିଥିଲୁ ତତେ ଏଇଆ ଶିଖିବା ପାଇଁ । ଚାଲ ଖେଳ ସେତିକି ଥାଉ, ଘର ଭିତରକୁ ଯିବା । ଭୂମି କିନ୍ତୁ ନଛାଡେ, ସେ ଘର ଭିତରକୁ ଯିବ ନାହିଁ ଏଇଠି ରହି ଖେଳିବ । ରାମବାବୁଙ୍କ ଆକଟରେ ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଘରଭିତରକୁ ଯାଏ ଆଈ ଆଈ ଡାକି । ଅତି ଅଲିଅଳି ଭୂମିକୁ ଆଈ ଆସି କୋଳେଇ ନେଲେ, କ'ଣ ହେଲା ଢେଙ୍କେ କ'ଣ କହିଲେକି ? ହଁ ମୁଁ ଜାଣେ, ତମେ ପରା ଖାଲି ମୋର ଦୋଷ ଦେବ । ଆରେ କି ଲୋକ, ମୁଁ କେତେବେଳେ ତମ ଦୋଷ ଦେଲି । ମୁଁ ତାକୁ ପଚାରିଲି କ'ଣ ହେଲା ? ହଉ ହେଲା ତମ ଗେଲବସର ନାତୁଣୀକୁ ପଚାର ସେ ବଡ଼ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ? ଭୂମି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ମୁହଁରେ କହି ପକାଇଲା, ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲେ ଗଛ ଲଗାଇବି । ରମାଦେବୀ ଠୋ ଠୋ କରି ହସି ଦେଲେ, ତାକୁ ଗେଲକରି ଘରଭିତରକୁ ନେଲେ, ମୋ ନାତୁଣୀର କେତେ ବୁଦ୍ଧି କହି । ହଁ ବୁଦ୍ଧି ଯେମିତି ତମର ସବୁ ତକ ଖରାପ ବୁଦ୍ଧିତକ ପାଇଛି । ଆରେ ଖରାପ କ'ଣ ସେ କହୁଛି ବଡ଼ ହେଲେ ଗଛ ଲଗାଇବ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କରିବ । ଆଉ ପାଠ ପଢ଼ି ଡାକ୍ତର ହେବ କିଏ ? ତମପରି ପାଗଳ ଲୋକ ଦୁନିଆରେ ବହୁତ କମ୍ ମିଳିବେ । ଦେଵେ ଶୁଣ ଭୂମି ଏବେ ପ୍ରଥମ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ପଢୁଛି, ସେ କ'ଣ ଡାକ୍ତର ବିଷୟରେ ଜାଣିଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେଉଁ ଗଛ ଲଗାଇବା କଥା ଶିଖୁଛି ସେତ ଭଲ କଥା । କାରଣ ତମ ପୀଢ଼ି ତ ସବୁ ଗଛ କାଟି ସଫା କରି ଦେଇଛି । ଆଉ ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ରଖିଛ ? ଏମାନେ ବଞ୍ଚିଲେତ ଡାକ୍ତର ହେବେ । ଗଛ ନଥିଲେ କ'ଣ ମଣିଷ ବଞ୍ଚିପାରିବ ? ତମ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋବର ଅଛି. କେମିତି ତମେ ସାଇନ୍ସ ପଢ଼ିଥିଲ କେଜାଣି । ବୁଝିଲ ପିଲାମାନେ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭରୁ ପରିବେଶ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା କଥା । ଆଉ ଏ ପରିବେଶ ବଞ୍ଚିଲେ ସେମାନେ ବଞ୍ଚିବେ, ବଞ୍ଚିଲେ ଡାକ୍ତର ହେବେ, ନହେଲେ ଆଉ କ'ଣ । ପରିବେଶ ନଥିଲେ କ'ଣ ହେବ ? ବୁଝିଲ ତମେ ମୋର ଆଜି ଆଖି ଖୋଲିଦେଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ହଉ ହେଲା ହେଲା ଚାଲ ଭୂମି ପାଖକୁ ଯିବା ।

ଶକ୍ତିନଗର, କଟକ

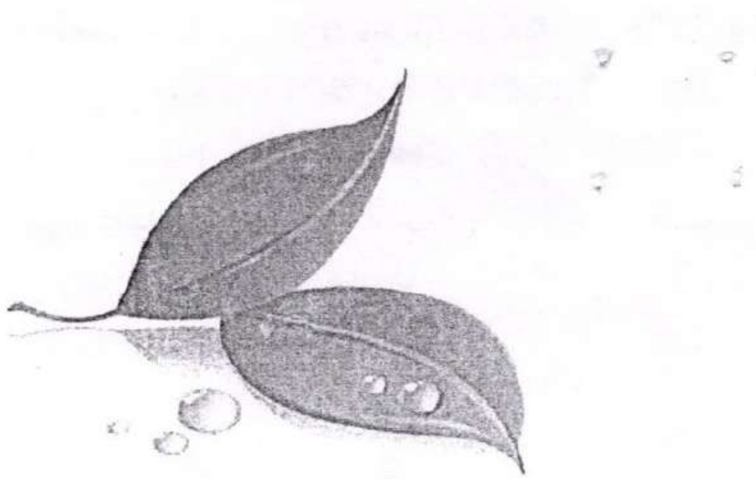

ବିଧିର ବିଧାନ

- ସୁପ୍ରିୟା ସାହୁ

ସମୟ ଆରମ୍ଭ କରେ ସମୟରେ ସବୁ ଲୀନ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ସୃଷ୍ଟି ଓ ଧ୍ୱଂସର ମଧ୍ୟ ପରିଭାଷା ଅଟେ । ମଣିଷ ସମୟ ଚକ୍ରରେ ସବୁବେଳେ ଘୂରିବୁଲେ । ସମୟ ମଣିଷକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ ପୁଣି ତା' ଠାରୁ ସବୁକିଛି ଛଡ଼େଇ ନେଇଯାଏ । ଏହି ସମୟ ପୁଣି ଏକ ନାରୀକୁ ଅପୂର୍ବ ଶକ୍ତିର ଆଧାର କରିଥାଏ ଯେଉଁ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଆପଣାର କରିଥାନ୍ତି, ପୁଣି ସମସ୍ତେ ତାକୁ କଳଙ୍କିତ କରିଥାନ୍ତି । ସେ ହୁଏ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲୋଡ଼ା । ଏହି କଥା କହୁ କହୁ ବିଘ୍ନେଶ ଭୋ ଭୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ସବୁ ସରିଗଲା ଭାଇ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଭାଇ ଚାଲିଗଲା ପରେ ଦିଦିର ଅବସ୍ଥା ଭାରି ଖରାପ ତା ଶାଶୁଘରେ । ତୁତ ମୋର ଅତି ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ତୋ ଆଗରେ ଦୁଃଖ କହିବିନି ତ କାହା ଆଗରେ କହିବି । ହୃଦୟ ଆବାକ ହୋଇ ଚାହିଁଛି ବିଘ୍ନେଶ ମୁହଁକୁ । ଆରେ ତୁ କ'ଣ ରାନୁ ଦିଦିଙ୍କ କଥା କହୁଛୁ । ହଁ ରାନୁ ଦିଦିଙ୍କର ବିଷୟରେ ତୁ କ'ଣ କିଛି ଜାଣିନୁ ? ଆରେ ତୁ କହିଥିଲେ ସିନା ଜାଣିଥାନ୍ତି । ତୋରମୋର ତ ଚାରି ବର୍ଷତଳେ ତାଙ୍କ ବିଭାଘରେ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା । ତା ପରେ ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ରହିଲି, ଆଉ ତୋର ତ ଖୋଜ ଖବର ନାହିଁ । କ'ଣ କରିବି କହ ଦୁଃଖ ପରେ ଦୁଃଖ ମୋ ଉପରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ବାପା ଚାଲିଯିବାର ୨ମାସ ପରେ ଏହା ହୋଇଥିଲା । ତାପରେ ରାନୁଦିଦି ତାଙ୍କ ଶାଶୁଘରେ ରହିଥିଲେ । ତାପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଶଇଥିଲା ତାଙ୍କ ଶାଶୁ, ଶ୍ୱଶୁର ଏବଂ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଚାର । ଟିକେ ଟିକେ କଥାରେ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ମାଡ଼ ଏବଂ ଗାଳି ସହିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ପୁଣି ତାଙ୍କ ଶାଶୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ କଥା ସମ୍ୱିତ୍ ଭାଇଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁପାଇ ରାନୁଦିଦୀ ହିଁ ଦାୟୀ, କାରଣ ବିଭାଘର ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଜାତକ ମିଳୁନଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ୱିତ୍ ଜିଦିକରି ରାନୁ ଦିଦୀଙ୍କୁ ବିଭା ହୋଇଥିଲେ । ତୁ କହିଲୁ ତୁ ଜାଣିଛୁ ସେମାନେ ଦୁହେଁ ଉଭୟ ୧୦ବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କ ରଖିସାରିଲା ପରେ କ'ଣ ତାଙ୍କ ବିଭାଘର ବନ୍ଦ କରିଥାନ୍ତି । ସେ ଯାହା ହେଉ ତୁ ଟିକେ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କର ଏବେ ରାନୁ ଦିଦୀଙ୍କୁ ଆମେ କୌଣସି ଯାଗାର ଚାକିରୀ କରାଇଦେବା । ଠିକ୍ ଅଛି ସେ ଚାକିରୀ କଲେ ହୁଏତ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ପୁଣି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ ତାଙ୍କୁ ବୟସ ମାତ୍ର ୨୮, ଏହି ବୟସରୁ ବିଧବା ଯୋଗ ଭାରି କଷ୍ଟ । ତୁ ଜାଣିଛୁ, ଆମ ସମାଜର ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ଯେ, ଜାଣିଶୁଣି ଗୋଟିଏ ଭଲ ମଣିଷକୁ ପଙ୍ଗୁ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ତା ଠାରୁ ତାର ବଞ୍ଚିବାର ହକ୍ ଛଡେଇ ନେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? କ'ଣ ଏ ସମାଜ ଉଜାଗର ହେଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ ପରି ଶିକ୍ଷିତମାନେ ଏହାର ନିରାକରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ରାନୁ ଦିଦୀପରି କେତେଯେ ଅବହେଳିତ, ଅବଳା ନାରୀ ଆଜି ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ କ'ଣ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିପାରିବା ନାହିଁ ? ଅରେ ସବୁ ହେବ ତୁ ଟିକେ ମତେ ସମୟଦେ ଆଗ ରାନୁଦିଦୀଙ୍କୁ ସ୍ଥିର କରିବା, ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ସମାଜର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଆଶାର କିରଣ ମିଳିପାରିବ ।

ଏମ୍.କେ.ସି.ଜି. ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

❑ ❑ ❑

କଞ୍ଚା ଡାହାଣୀ

- *ଧନେଶ୍ୱର ବେହେରା*

ମେଳାର ମଜାନେଇ ଛୋଟପିଲା, ମାଇପି, ମରଦ ଆୟତୋଟା ଦେଇ ଫେରୁଥାନ୍ତି । ଛୋଟପିଲାମାନେ ନାନା ପ୍ରକାରର ପେଁକାଳି ବଜାଇ ବାଟଘାଟ କମ୍ପାଉଥାନ୍ତି । ଯେତେ ମନାକଲେ ବି ସେମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦକରି ହେଉନି । ଭିଦାଭିଦିରେ ନିଜ ରାହା ଥିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫୁଙ୍କି ଚାଲିଥାନ୍ତି ପେଁକାଳି । କାନଅତରା ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ । ଅନ୍ଧାରିଆ ରାସ୍ତାରେ ଯଦି ଭୂତକି ପ୍ରେତଥିବେ ସେମାନେ ଏ ଶବ୍ଦଶୁଣି ଭୟରେ କୁଆଡେ ଡିଆଁମାରିବେ ତାର ଠିକଣା ନଥିବ । ଟିକିଏ ପୂର୍ବରୁ ବର୍ଷା ଅସରାଏ ହେଇଥିଲା ଯେ କରକଟା ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁଖାଲଗୁଡାକ ଥିଲା ପାଣିପୁଲ୍ । ପିଲାଗୁଡାକ ସିନା ପାଣିଭିତରେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବାହୁଣୀବେଙ୍ଗ ଭଳି ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ାବଢ଼ୀମାନେ ବେଳେବେଳେ ନଥିକିନା ପଡି ଇଲୋ ମାଲୋ ରଡ଼ି କରୁଥାନ୍ତି । ଖାଲରେ ପଡିଥିବା ବୁଢ଼ାବୁଢୀପାଖକୁ ପିଲାମାନେ ଧାଇଁ ଆସି ପେଁକାଳି ବଜାଇବାରୁ ବିରକ୍ତି ହୋଇ ଗାତପଶା, ବାଢ଼ି ତମକୁ ନେଉରେ, ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏମିତି ଏକ ଅଜବ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସମସ୍ତେ ଭାଗିଦାର ହୋଇ ଘରମୁହାଁ ହୋଇଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ କ'ଣ ହେଲା କେଜାଣି ପେଁକାଳି ରଡ଼ି ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ସହ, ସବୁ ଛୁଆଗୁଡ଼ାକ ହେଁକଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ପରି ସମସ୍ତେ ଆସି ବାପା, ମା' ପାଖରେ ଠେସି ହୋଇ ଚାଲିଲେ । ମନେହେଉଥାଏ , ଏଥର ଯେମିତି ସବୁ ଶୁନ୍‌ଶାନ୍ । କେହିଜଣେ ମାଇପିଥିଲା କହିଲା -

– ଏ ଛୁଆଏ ! ସବୁ ପଳେଇ ଆସ, ଆଗରେ କଞ୍ଚା ଡାହାଣୀ ଅଛି । ଦେଖିଲେ କିମିଆ କରିଦେବ ।

ହଠାତ୍ ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରପ୍ରତିମା ପ୍ରାୟ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ଚାଲିଲେ । ବୁଦାଳିଆ ଭଇଁଚ କଣ୍ଟା , ଅପନ୍ତରା ଯାଗା, ଆଲୁଅ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଚାଳିଆଘର ଭିତରୁ ଡିବିରି ଆଲୁଅଟି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ସେଇଘର ଦେଇ ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଗଲେ ସେତେବେଳେ କେହିକେହି କହିଲେ -

– ଆଲୋ ଏ ଡାହାଣୀ ! ଶୋଇଲୁଣି କିଲୋ ପୁତଖାଇ, ଘଇତା ଖାଇ, ତୋତେ ମରଣ ହେଉନି କାହିଁକି ?

ଏଇ କଥା ପଦକ ଶୁଣି କେହିଜଣେ ଘରଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ପରିମନେହେଲା । କବାଟର କେଁ କାଁ ଶବଦରେ ଛୋଟ ଛୁଆଗୁଡ଼ାକ ଭୟ ପାଇଲାଭଳି ଜଣାଯାଉଥାଏ । ସମସ୍ତେ ଚାଲିଗଲାପରେ ଘରଭିତରୁ ବେଶ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାହାରିଲା ବାସନ୍ତୀ, ବୟସ ୩୫ । ଦୁଇଦିନହେଲା ଖିଆ ନାହିଁ କି, ପିଆ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ମେଳାଦେଖିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତା ପାଇଁ ମନା, ଡିବିରି ଆଲୁଅଟିକୁ ଧରି ବାହାରେ କିଛି ସମୟ ବସିଲା । ଡିବିରିଟାରେ କାଚ ନାହିଁ ଯେ ପବନ ନିଭାଇଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ତା'ର ଫଟା କଣତକାନିରେ ପବନକୁ ରୋକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରୁଛି । ଲୋକମାନେ କୁହାକୁହି ହେଉଥିବା କଞ୍ଚା ଡାହାଣୀ ହେଉଛି ବାସନ୍ତୀ । ସେ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ ତା'ର ଭୁଲ୍ ରହିଲା କେଉଁଠି । ସେ ତ ତା' ବା' ମା'ର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଝିଅ । କେତେ ସେରନ୍ତାରେ ବଢ଼ିନଥିଲା । ମା' କହୁଥିଲା କେତେ ଦିଅଁ ଦେବତାରେ ତାକୁ ପାଇଥିଲା । ଏକୋଇଶା ଦିନ ବାଦିପାଲା ହୋଇଥିଲା । ଗାଁ ଯାକର ଲୋକ ପତର ପାରି ଭୋଜି ଖାଇଥିଲେ । ଗାୟକ ନା ରଖିଥିଲା ବାସନ୍ତୀ । ପାଠପଢ଼ିବାକୁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯାଇଥିଲି । ଇସ୍କୁଲର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀ ନପଢ଼ିଲେ କ'ଣ ହେବ, ଭାଗବତ ବହି ପଢ଼ି ଶିଖିଛି । ପିଲାଦିନେ ଭାରିଲାଜକୁଳି ଥିଲିବୋଲି ସମସ୍ତେ ଲାଜେଇ ଡାକୁଥିଲେ । ଭାରି ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ଚିତା ପକାଇ ଜାଣିଥିଲି ବୋଲି ଗାଁର ଅଧେ ଘର ମାଣବସା ଦିନ ଚିତାପକାଉଥିଲି । ବାସନ୍ତୀ, ବାସନ୍ତୀ ସମସ୍ତେ ଡାକ ପକାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ହଠାତ୍ ସେ ସ୍ନେହବୋଳା ଡାକ ବଦଳରେ "କଞ୍ଚା ଡାହାଣୀ" ଶବଦଟା ବେଶ୍ ବାଧୁଥିବାର ବାସନ୍ତୀ ଅନୁଭବ କଲା । ଡିବିରି ଆଲୁଅର ଶିଖାଟିକୁ ଟିକିଏ

ତେଜଦେଇ ଶିଖାର ନାଲି ଆଲୁଅରେ ତା'ଜୀବନ ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ ଦୁଃଖକୁ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ।

ସେଦିନଥାଏ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ, ଚାରିଆଡେ ଜହ୍ନଆଲୁଅରେ ଧୋବ ଫରଫର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ନାଲି ମାଟିର କାନ୍ଥରେ ପଡ଼ିଥିବା ଚିତାଗୁଡ଼ାକ ବେଶ୍ ଢକ୍ ଢକ୍ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ମନେହେଉଥାଏ କାନ୍ଥରେ କିଏ ସତେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ଦେଇଛି । ବା' ମା'ର ଡାକ ପଡୁଥାଏ ବାସନ୍ତୀ ତିଆର ହେଲାଣି କି ନାହିଁ । ବାସନ୍ତୀର ମନଖୁସିରେ ଫାଟି ପଡୁଥାଏ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଗଛବାଣର ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଉଥାଏ । ଢ଼ୋଲ କାଠବାଇଦ ଓ ଚାଙ୍ଗୁବାଜାର ଶବ୍ଦ ଯେତେ ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ ବାସନ୍ତୀ ମନରେ ସେତେ ଛନକା ପସୁଥାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଲିଙ୍କି ଆସି ତା' ଘର ଆଗରେ ରହିଲା । ମାଇପିମାନଙ୍କର ହୁଳହୁଳି ସର କାନଅତଡ଼ା ପକାଉଥାଏ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜର ବାଟ କାମସାରି ଜୁଆଁଇ ପୁଅକୁ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲେ । ତା'ପରେ ବେଦୀରେ କର୍ମ ପଡ଼ାଗଲା । ବାସନ୍ତୀ ନିଜର ଓଢ଼ଣା ତଳେ କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଥାଏ ନିଜର ବା' ମା' ଙ୍କ କଥା ଭାବି ଭାବି । ସେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ତା' ବା'ମା'ର ସାହା କିଏ ହେବ ? କ'ଣ କରିବ ଝିଅ ଜନମତ ପରଘରକୁ । ତା' ପରଦିନ ସବାରୀରେ ବସି ବାସନ୍ତୀ ପାଖ ଗାଁକୁ ବୋହୂହୋଇ ଗଲା । ନିଜର ମନର ରାଜକୁମାର ନିଧିକୁ ପାଇ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଜୀବନ କଟାଉଥାଏ । ବର୍ଷେ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ବୁଢ଼ା ମା' ବା' ଦିଟା ଆର ପାରିକି ଟିକେଟ କାଟିଦେଲେ । ବା'ମା'ର ସ୍ନେହ ମନେ ପଡିଗଲେ ବିଚାରୀ ବେଳେ ବେଳେ ରାତିଯାକ ବସି କାନ୍ଦେ । କିନ୍ତୁ ନିଧି ବୁଝାସୁଝା କଲେଯାଇ ବାସନ୍ତୀ ଶୁଏ । ଏମିତି କିଛି ଦିନପରେ ବାସନ୍ତୀ ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା ହୁଏ । ଖୁସି ନକହିଲେ ଚଳେ । କାରଣ ବାହାଘରର ୫ବର୍ଷ ପୁରିଯାଇଥିଲେ ବି ପିଲାଛୁଆ ହେଉନଥିବାରୁ ଗାଁର ମାଇପି ଗାଧୁଆ ତୁଠରେ ବାସନ୍ତୀକୁ ଦେଖେଇ ଅନେକ କଥା କୁହନ୍ତି, କିଏ କୁହେ -

– ଏଟା ଗୋଟେ କର୍କଟି ବାଞ୍ଝ, ଇଆ ମୁହଁ ଦେଖିଲେ ଅଶୁଭ, ଛି ଛି ଛି....

ବାସନ୍ତୀ କିନ୍ତୁ ଏବେ ବହୁତ ଖୁସି, ତା'ର ଛୁଆଟିଏ ହେବ । ତା କୋଳ ଭରିହେବ । ଭଗବାନ ତା'ର ଦୁଃଖ ଶୁଣିଲେ, ବଂଶ ରକ୍ଷାହେବ । ନିଧି ମଧ ଆହୁରି ଖୁସି, ଦଶମାସପରେ ବାସନ୍ତୀର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ହେଲା । ଦେଖିବାକୁ ବେଶ୍ ଡଉଲ ଡାଉଲ । ଗାଁର ସବୁ ମାଇପି ଆସି ଦେଖିକି ଯାଆନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

– ଛୁଆଟାକୁ ଭଗବାନ ଆଇଷ ପରମାୟୁ ଦେଇଥାନ୍ତୁ ।

ପିଲାଟା ବର୍ଷକର ହୋଇଛି କି ନାହିଁ , ତା'ର ଝାଡ଼ାହେଲା । ଡାକ୍ତରଖାନରୁ ଔଷଧ ଆଣି ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଭଲ ହେଲା ନାହିଁ । ଗାଁ ପାଖରେ ଯେତେ କାଳିସୀ ଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ନେଇ ଝାଡ଼ିଲା । ନିଧିଆ, ବାସନ୍ତୀ ରାତି ତମାମ୍ ଶୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, କେବଳ ପୁଅ ଚିନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ନରହିବା ଧନ ରହିବ ବା କୁଆଡୁ । ଭଗବାନ ତାକୁ ଆରପାରିକି ନେଇଗଲେ । ବିଚରା ପୁଅକୁ ପାସୋରି ବାସନ୍ତୀ ପାଗେଳି ଭଳି ହେଲା । ନିଧି ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ତା'ର ଯେତେବେଳେ ଛୁଆଟାର ଡଉଲ ଡାଉଲ ଚେହେରାଟା ମନେ ପଡିଯାଏ ଅସରାଏ ଦିଅସରା ପୁଅ କଥାକହି ବାହୁନି କାନ୍ଦେ । ଗାଁ ମାଇପିମାନେ ବି କହନ୍ତି -

– ବ୍ୟସ୍ତ ହଅନା ଲୋ ବାସନ୍ତୀ ! ଭଗବାନ କଲେ ଆର ବରଷ ଏତେବେଳକୁ ତୋ କୋଳରେ କୁଆଁ କୁଆଁ ଶୁଭିବ ।

କିନ୍ତୁ ବାସନ୍ତୀ ଯେଉଁଠି ବସେ କେବଳ ତା' ପୁଅ କଥାଭାବେ । ଏତିକିରେ ବୋଧେ ତା' ଦୁଃଖ ଯାଇନଥିଲା । ଦିନେ ନିଧିଆ ହଳ କରିବାକୁ ବିଲକୁ ଯାଇଥାଏ । ତାକୁ ଗୋଟାଏ ସାପ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା । ବିଲରୁ ହୁଡା ପାଖକୁ ଆସିଛି କି ନାହିଁ ସେଇଟି ଫେଣ ଗଜ ଗଜ ହୋଇ ସଫା । ଲୋକମାନେ ବିଲରୁ ନିଧିଆକୁ ଘରକୁ ଟେକି ଆଣିଲେ । ବିଚାରୀ ବାସନ୍ତୀ ଏସବୁ ଦେଖି କାଠଭଳି ଘର କଣରେ ପଡିରହିଥାଏ । ଆଖିରୁ ତା'ର ଟିକେ ଲୁହ ଗଡୁନଥାଏ । ସାଇ ମାଇପିଏ ନିଧି ପୋଡାହେଲା ପରେ ବାସନ୍ତୀକୁ ନେଇ ପୋଖରୀ ତୁଠରେ ଜାଚବାଡେଇ ରାଣ୍ଡ କରି ଦେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେକୁ ତା'ର ନିଜରବୋଲି ଆହା ପଦେ

କରିବାକୁ ବି ନଥାନ୍ତି । ସେ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତାକରୁଥାଏ ଏତେବଡ଼ ସଂସାରରେ ସେ କେମିତି ବଞ୍ଚିବ । ବରଂ ମରିଯିବାଟା ଭଲ, କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ରଶି ଦେଇଛି ହେଲେ ମରଣ ହେଲାନି ।

ସାଇରେ କିଛିଦିନ ରହିଛି କି ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ଯଦି କାହାପିଲାଙ୍କର ଝାଡ଼ାବାନ୍ତି ହେଲା, ସବୁ ଦୋଷ ବାସନ୍ତୀ ଉପରକୁ ଆସିଥାଏ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମତରେ ବାସନ୍ତୀ ବୋଧେ ଦେଖିଦେଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ପିଲାଟା ଝାଡ଼ାବାନ୍ତି ବନ୍ଦ ହେଉନି । ପିଲାକୁ ନେଇ ଗାଁ କାଳିସୀ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି, କାଳିସୀ କହେ -

– ଏ ପିଲା ଉପରେ ଗୋଟେ ଖରାପ ମାଇକିନାର ନଜର ପଡିଛି, ଭଲ କରିଛ ଶୀଘ୍ର ନେଇ ଆସିଛ । ନହେଲେ ଆଉ ପୁଅକୁ ପାଇନଥାନ୍ତ ।

କାଳିସୀ କଥାରେ ସମସ୍ତେ ବାସନ୍ତୀକୁ ଡାହାଣୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଶେଷକୁ ଗାଁ ଲୋକେ ସ୍ଥିର କଲେ ବାସନ୍ତୀକୁ ଗାଁରୁ ବାହାର କରି ଦେବାକୁ । ସତକୁ ସତ ସେଇଆ ହେଲା ।

ଥିଲା ଥିଲା କେଉଁଆଡୁ ଦଲକାଏ ପବନ ଆସି ଡିବିରିଟା ଲିଭିଗଲା । ବାସନ୍ତୀ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ତା ଆଖିରୁ ବୋହୁଥିବା ଲୁହଧାରକୁ ପୋଛିଦେଇ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦିଆସିଲି ଖୋଜୁଥାଏ । ସେ ଅନୁଭବ କଲା କେହି ଜଣେ ଘର ଭିତରେ ଥିବାର । ସେ ଯେତେ ଚିତ୍କାର କରି କିଏ କିଏ ବୋଲି ପଚାରୁଥାଏ, କିଛି ଉତ୍ତର ନଥାଏ । ହଠାତ୍ ଅନୁଭବ କଲା କଳା ମଚ ମଚ ଦିଟା ହାତ ତାର ପାଟିକୁ ଚାପିଧରି ତା'ର ଦୁର୍ବଳ ଦେହ ଉପରେ ବଳକସି ଚାଲିଲା । ତା'ପରେ ତାକୁ ଟାଳିଆ ଘର ଭିତରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । କିଛି ସମୟପରେ ତା'ର ଚେତା ଆସିବାରୁ ଚାରିଆଡ ଖୋଜିଲା । କିନ୍ତୁ ଚାରିଆଡ ଅନ୍ଧାର ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ । ଶେଷକୁ କ୍ଲାନ୍ତଦେହଟାକୁ ଘରଭିତରକୁ ଘୋଷାରି ଆଣି ଶୋଇଗଲା, ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ, ଡାହାଣୀ ବୋଲି ଗାଁରୁ ତ ତଡିଦେଲେ, ହେଲେ ଡାହାଣୀର ସବୁକିଛି ଶେଷ କରିଦେଲାବେଳକୁ କେମିତି କାର କିଛି ହେଉନି ।

ସକାଳ ହେବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୁନେଲି କିରଣ ବିଛାଇଦେଇଥାନ୍ତି । ଚାରିଆଡ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ହଳିଆ ଗୀତରେ ବଳଦମାନେ ବୋଲମାନି ଚାଲିଥାନ୍ତି । କେହିଜଣେ ଥିଲା ଥିଲା ଡାକଦେଲା -

– ଏ କଞ୍ଚା ଡାହାଣୀ ! ଆଜି କ'ଣ ଉଠିନୁ କିଲୋ ! ବେଳ ଦି ଘଡ଼ି ହେଲାଣି ପରା ।

ଅଧ୍ୟାପକ, ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ, କଟକ

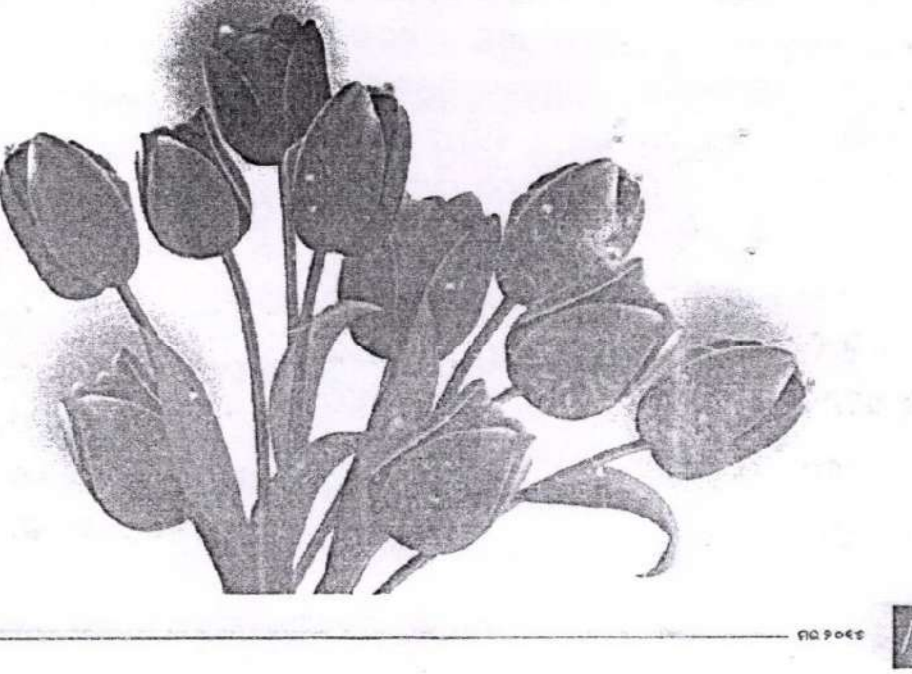

କୁଳାଙ୍ଗାର

- ଡକ୍ଟର ନିରୋଦ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ

ଜୀବନକୁ ନେଇ ଅଙ୍କ କଷିବା ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଆରାମ କରିବାକୁ ବହୁତ ଲୋକ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଜୀବନରେ କିଛି ଦୁଃଖ ଆସେ ସେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ସତର୍କ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ, ସେହି ସମୟ ଚାଲିଗଲେ ପୁଣି ନିଜର ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ମାତିଯାଇଥାଏ । ଶେଷରେ ଜୀବନର ଶେଷପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନୁତାପର ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ିହୋଇ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହୋଇଥାଏ । ଏମିତି ଏକ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଷାଠିଏ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧ ନରେଶ ବାବୁ ଆଖିରୁ ଲୁହଗଡ଼ାଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ସବୁକିଛିଥାଇ କିଛି ନଥିବାର ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ପୁଅ, ବୋହୂ, ନାତି, ନାତୁଣୀଙ୍କ ହସର ଶବ୍ଦରେ ଘର ଫାଟି ପଡୁଥାଏ । ମନେହୁଏ ସବୁକିଛି ହାତପାହାନ୍ତାରେ ପାଇଯାଇଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଘରେ ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ ବୋଧହୁଏ ବାଣ୍ଟି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଘରର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଆଡ ଆଖିରେ ଚାହାନ୍ତିନି । କେବଳ ଚାକରାଣୀ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଖାଇବାକୁ ଗଣ୍ଡେଦେଇ ଚାଲିଯାଏ । ତାହା ମଧ୍ୟ ସ୍ନେହରେ ନୁହେଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁସାରେ । ଏ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ତାଙ୍କୁ ଭାରି ଦୁଃଖଲାଗେ । କ'ଣ ବା କରିବେ ? ଥୁଣ୍ଟା ଗଛ ଓ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ବା ତଫାତ୍ ? ପକ୍ଷୀମାନେ ପତ୍ର, ଫୁଲଭରା ବୃକ୍ଷକୁ ଯେମିତି ଆଦର କରନ୍ତି ଥୁଣ୍ଟା ଗଛକୁ ସେମିତି କରନ୍ତିନି । କ'ଣ ବା ଅଛି ସେ ଗଛରେ ! କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ଅପେକ୍ଷାରେ । କେବଳ କେତେଗୁଡିଏ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ମଳ ତ୍ୟାଗରେ ଗଛଟାସାରା ଧଳା ହୋଇଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗଛ ଓ ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ତଫାତ୍ । ଗୋଟିଏ ନିଜ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ଅନ୍ୟଟି ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ।

ପୁରୁଣା ଚୌକିରେ ବସି ଭାବିଚାଲିଥାନ୍ତି ନିଜ କିଶୋର ଜୀବନର କଥା - ନରେଶ ବାବୁ । ସେ ଥିଲେ ବାପା, ମା'ଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ । ଯାହା ଅଳିକରିଛନ୍ତି ସବୁକିଛି ପାଇଥିଲେ ଶୈଶବରୁ ଯୌବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । କଲେଜରେ ପଢ଼ିବାବେଳେ ଯୌବନର ମାଦକତା ତାଙ୍କୁ ବେଶ୍ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିଲା । ନିଜ କ୍ଲାସର ରେଣୁକୁ ମନଦେଇ ଭଲପାଇଥିଲେ । ରେଣୁମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତରଦେଇ ଚାହିଁଥିଲେ । +୨ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିବିଡ଼ ଭଲ ପାଇବା ଥିଲା । ଏଭଳି ଖିଆଲି ଅଭିପ୍ସା । ସେ ସମୟର ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ । ଯାହାଦ୍ୱାରାକି ନରେଶ୍ ପାଠପଢ଼ା ପ୍ରତି ଯେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉନଥିଲେ, ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିଲେ ଭଲ ପାଇବାକୁ ।

ନୂଆନୂଆ ଫୁଲ୍‌ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧା, ତା' ସାଙ୍ଗକୁ ବାଇକ୍ । ତାଙ୍କ ମନ ଆକାଶ ଛୁଉଁଥିଲା । ଜୀବନକୁ ନେଇ ଅଯେସରେ କାଟନ୍ତି ନରେଶ୍ । ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଅନେକ ବାର ଅନୁପସ୍ଥିତ ନେଇ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଠାରୁ ଗାଳି ଶୁଣିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଦୁଃଖନଥିଲା । କାରଣ ଭଲପାଇବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ସାମ୍ନାରେ ଗାଳି ଅମୃତତୁଲ୍ୟ ମନେହୁଏ । ତାଙ୍କ ମତରେ "ଭଲପାଇବା କାହାଭାଗ୍ୟରେ ଆସେ ! ଅନେକ ପିଲା କଲେଜ ଆସନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି କେତେଜଣ ? ହାତଗଣତି ଚାରିପାଞ୍ଚ ଜଣ ହେବେ ।"

ପ୍ରେମିକାକୁ ନେଇ ପାର୍କ ବୁଲିବା, ଫିଲିମ୍ ଦେଖିବା, ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଗପିବାରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ, ତାହାକ'ଣ ପାଠପଢ଼ାରେ ଥାଏ ? ପାଠପଢ଼ାଟା ଭାରିବୋରିଂ, କଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ । ସବୁବେଳେ ବହିପଢ଼ିବା, ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କରିବା, ପରୀକ୍ଷା ଦେବା, କିନ୍ତୁ ଭଲପାଇବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ନଥାଏ । ଏଭଳି ଏକ ଖିଆଲି ମନନେଇ କଲେଜ କ୍ୟାରିଅର ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ନରେଶ୍ । ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ପାଠପଢ଼ା ବାବଦରେ କିଛି କୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଉପରେ ନରେଶ ରାଗିଉଠେ । ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତାକରେ -

-ଏ ମାଷ୍ଟର କ'ଣ ଯାଏ ଆସେ ! ପାଠପଢ଼ାଇବାକୁ ଆସିଛି, ପଢ଼ାଇଯିବ । ଜୀବନକୁ ନେଇ ଏତେ ଅଙ୍କ କଷୁଛି କ'ଣ ? ଭାରି ବାଜେ ମାଷ୍ଟରଟା !

ଏମିତି ଅନେକ କ୍ରୋଧନେଇ ପାଠପଢ଼ନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଜଣକ ବାରମ୍ବାର ବୁଝାନ୍ତି -

-- ଦେଖପିଲେ ! ଜୀବନର ଏହି ଛଅବର୍ଷ ଯଦି କଷ୍ଟ କରିବ ତେବେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ କାଟି ପାରିବ । ନଚେତ୍ ଜୀବନଟା ଭାରିକଷ୍ଟ ହେବ । ସବୁବେଳେ

ବାପା, ମା'ଙ୍କ ସମ୍ମତି ନଥିବ । ସବୁବେଳେ ବାପା, ମା' ନଥିବେ । ତୁମେ ଘର ସଂସାର କଲେ ତୁମ ପିଲାମାନେ ଆଡ଼ ଆଖିରେ ଚାହିଁବେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଘୃଣା କରିବେ । ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଆସିବ । ତାହା କଳନା କରିପାରିବନି ।

ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଖାତିର ନଥାଏ ନରେଶର । ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତାକରେ ବହୁତ ଭାଷଣ ଦେଉଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଭାବି ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତହୋଇପଡେ, ପରୀକ୍ଷା ଆସିବାରୁ କିଛି ସମୟ ପଢ଼ି ଅବଶ୍ୟ ପାସ୍ ହୋଇଯାଏ । ଯେମିତି ଅନେକ ପିଲାପାସ୍ କରନ୍ତି । ଏମିତି ଗଡ଼ିଚାଲିଲା ପାଠପଢ଼ା ବି.ଏ. ସି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏହି ସମୟରେ ରେଣୁ କିନ୍ତୁ ପାଖରେ ନଥାଏ । ରେଣୁ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖି ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢ଼େ ସହରରେ । ଭଲପାଇବାର ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ପଡିଯାଏ । କିନ୍ତୁ କଲେଜ କ୍ୟାରିଅରରେ ଭଲପାଇବାର ଅଭାବନଥାଏ । ଯେ ଚାହେଁ ତାକୁ ମିଳିଯାଏ, ସେବି ଟାଇମ୍ ପାସ୍ । ବର୍ଷ ସରିଗଲେ ଭଲ ପାଇବା ଶେଷ । ଯେମିତି ଟ୍ରେନ୍ ମୁଖ୍ୟ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନେକ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଦେଇଯାଏ, ଠିକ୍ ସେହିପରି କଲେଜ କ୍ୟାରିଅର୍‌ର ଭଲପାଇବା ।

ନରେଶ ନିଜର ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଧରି ଅନେକ ବାର ଦୌଡ଼ିଛି ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡେ ଆଶାରେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଫାଷ୍ଟକ୍ଲାସ୍ କ୍ୟାରିଅରଧାରୀ ଗଦାଗଦା ସେଠି ଆକୁ ପଚାରେ କିଏ ? ସେଇଠୁ ଭାବେ କ୍ୟାରିଅର ଓ ଜୀବନର କଥା । ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗିପଡେ, କ'ଣ ବା ଲାଭ ? ସମୟ କ'ଣ ଫେରିଆସିବ ?

ଏମିତି ଚାକିରୀ ପାଇଁ ଅନେକବାର ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ନୟାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଶେଷରେ ବାପା, ମା' ସ୍ଥିର କରନ୍ତି ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧିଦେବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ନରେଶ୍ ମନାକରେ । ତଥାପି ବାପା, ମା'ଙ୍କ ହୃଦୟ ସହଜେ ମାନେନି ! ପୁଣି ଏକମାତ୍ର ପୁଅ, କୁଳରକ୍ଷା ହେବ କେମିତି ? ଶେଷରେ ଏକ ଦୋକାନ ଦିଏ ନରେଶ୍ । ବିବାହଶେଷ ହୋଇଯାଏ । ସୁନ୍ଦର ତରୁଣୀ ନୀଳିମା ଘରକୁ ଆସନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ନରେଶ୍ ମନରେ ଖୁସିନଥାଏ । ଅବିବାହିତ ସମୟର ପ୍ରେମ ଏବଂ ବିବାହିତ ସମୟର ଘର ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ତଫାତ୍ । ଯାହାହେଉ ବାଧହୋଇ ସଂସାରରେ ମାତିଯାଏ ନରେଶ୍ । ଦୁଇପୁଅର ପିତା ରୂପେ ପରିଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଛୋଟପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆଜିକାଲି ସ୍କୁଲର ଦରମା ଶୁଣି ନରେଶ୍ ଦବିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବାପା ନିଜ ନାତି ଦୁହିଁଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ନିଜ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମାରୁ ଟଙ୍କା ଆଣି ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି । ଯଦିଓ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖିଲେ ଦୁଃଖ ଲାଗେ, ତଥାପି କରିବେ ବା କ'ଣ ? ପିଲାମାନଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଯଦି ପିଲାମାନେ ଦୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ନରେଶ୍ ନିଜ ପିତୃତ୍ୱର ଅଧିକାରରେ ଗାଳିଦିଏ ! କିନ୍ତୁ ଥରେ ବଡ଼ପୁଅ ଉତ୍ତରଦେଲା -

– ବାପା ! ଆପଣ କାହିଁକି ଆମକୁ ଟିକିଏ ଟିକିଏ କଥାରେ ଗାଳିଦେଉଛ । ଆପଣଙ୍କ ପଇସାରେ ଆମେ କ'ଣ ପାଠ ପଢୁଛୁ ? ଆମେତ ଆମ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ପଇସାରେ ପଢୁଛୁ ।

ପୁଅର ଏକଥା ପଦକ ନରେଶଙ୍କୁ ଶକ୍ତ ଜାବୁଡ଼ା ପରି ଲାଗେ । ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ପିତୃତ୍ୱ ପଣିଆ । କାନମୁଣ୍ଡା ଭେଁ ଭେଁ ହୋଇଯାଏ । ଅଙ୍କ କଷି ଚାଲିଥାନ୍ତି ପୂର୍ବ ଜୀବନକୁ ନେଇ । ସବୁଠି କେବଳ ଅସଫଳ । ଆଖିଲୁହ ଆଖିରେ ମାରି ରହିଯାଆନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ବଡ଼ହେଲେ, ଚାକିରୀକଲେ, ବାହା ସାହା ହେଲେ, ତାଙ୍କର ପିଲାଛୁଆ ହେଲେ । ସମୟ ଗଡିଗଡ଼ି ବର୍ତ୍ତମାନ ନରେଶ ୬୦ବର୍ଷରେ । ଫେରିଆସନ୍ତି ନିଜ ସମୟକୁ । ଆଖି ଲୁହରେ ଭିଜିଯାଇଥାଏ ପିନ୍ଧିଥିବା କାମିଜ୍ ଖଣ୍ଡକ । ଖୋଜି ବୁଲୁଥାନ୍ତି ନିଜ କଲେଜ କ୍ୟାରିଅରକୁ । ଅପର ଘରୁ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ, ନାତି କହୁଥାଏ-

- ବାପା ! ଜେଜେବାପାଙ୍କୁ ଆମ ଖୁସିରେ ସାମିଲ୍ କରୁନ କାହିଁକି ? ସେ ଏକୁଟିଆ ହୋଇ ସେ ପାଖେ ବସିଛନ୍ତି ।

– ଛାଡ୍ ତାଙ୍କ କଥା ! ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ କୁଳାଙ୍ଗର, ତାଙ୍କର କ'ଣ ଖୁସି ?

– ବାପା ! କୁଳାଙ୍ଗର ମାନେ କ'ଣ ?

– ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନିଜ କୁଳ ବା ବଂଶ ପାଇଁ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଅଯୋଗ୍ୟ ।

ବାପା, ପୁଅଙ୍କ କୁଳାଙ୍ଗର ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନରେଶକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶରାଘାତ ପରି ମନେହେଉଥାଏ । ଭିତରର କୁଳାଙ୍ଗାର ଜୀବନଟି ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ । ଖୋଜିବୁଲୁଥାନ୍ତି ପୁଣି ସେହି ଛାତ୍ର ଜୀବନକୁ । ଯାହା ଖୋଜିଲେ କେବଳ ଆକାଶ କୁସୁମ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ

ମୋ : ୯୪୩୯୨୫୩୦୬୫

□ □ □

ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ

ମମତା ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ

ବ୍ୟସ୍ତ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ । ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରାତ୍ରର ଅର୍ଦ୍ଧପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେସିନ୍‌ଟିଏ ପାଲଟିଯାଇଥାନ୍ତି । ମେସିନ୍ ନିର୍ଜୀବ ହେଲେ କ'ଣ ହେଲା, ତା'ର ବି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କର ବିଶ୍ରାମ ନଥାଏ । ବିଶ୍ରାମ ହୀନ ଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଛି ପୁଳାପୁଳା ଟଙ୍କା ଓ କ୍ଷମତା । କ୍ଷମତାରେ ଅନ୍ଧହୋଇ ଅନେକ ଥର ଭୁଲ୍ କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ଭୁଲକୁ କେହି ପ୍ରତିବାଦ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଭୁଲ୍‌କୁ ଠିକ୍ କିରବା ନିମନ୍ତେ ସେ କଦାପି ଚେଷ୍ଟା କରିନାହାନ୍ତି । ବରଂ ଗୋଟିଏ ଭୁଲ୍‌କୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ଯାଇ ଅନେକ ଭୁଲ୍ କରିଚାଲିଥାନ୍ତି । ଭୁଲ୍ ହିଁ ପ୍ରତିବାଦର ସରରରେ ଠିକ୍ ହୁଏ । ଏହି ସାର୍ବକାଳୀନ ସତ୍ୟଠାରୁ ସେ ବହୁତ ଦୂରରେ ଥାନ୍ତି । ସମୟେ ସମୟେ ଯଦିକେହି ତାଙ୍କର ଭୁଲ୍‌କୁ ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତି । ସେ ତା'ଉପରେ ଅଗ୍ନିବର୍ଷି ଗାଳିଦେଇଥାନ୍ତି । ବିଚାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ଲୋକଟି ପ୍ରକୃତରେ ମୋର ହିତାକାଂକ୍ଷୀ କି ନାହିଁ ? ଏମିତି ନିଜର ଆତ୍ମବଡ଼ିମା ଓ କ୍ଷମତାଲିପ୍ସୁ ମନୋଭବକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରି ଜୀନର ୫୦ଟି ବସନ୍ତ ଅତିକ୍ରମ କରିଆସିଛନ୍ତି । ଘରେ ବାହାରେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଭୟ କରନ୍ତି । ବଳଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବିନୁହେଁ । ବରଂ ଅହମିକାରେ ଅନ୍ଧହୋଇ ପଡିଥିବା ଅବିବେକୀ ମଣିଷ ଭଳି । ତାଙ୍କର ପରିବାର କହିଲେ ପତ୍ନୀ ସୁଲଗ୍ନା, ପୁତ୍ର ବୀରଭଦ୍ର ଓ କନ୍ୟା ଶ୍ୱେତପଦ୍ମା ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ପିତା ହରିଶଙ୍କର । ପରିବାରରେ ସେ କେବେ ନିଜ ହୃଦୟର ସ୍ନେହ ଦେଇନାହାନ୍ତି ବରଂ ଦେଇଛନ୍ତି ପ୍ରତିପୋଷଣ ପାଇଁ କିଛିଅର୍ଥ । ବୃଦ୍ଧ ବାପାଙ୍କୁ କଦାପି ଆଡ ଆଖିରେ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଘୃଣାଦୃଷ୍ଟି । ଏମିତି ଏକ ସଂପର୍କ ହୀନ ଜୀବନକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଥାନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ ବାବୁ । ଘର ଅପେକ୍ଷା ବାହାର ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସାକୁ ବେଶ୍ ଗୌରବ ମନେକରନ୍ତି । ଯେଉଁ ପ୍ରଶଂସାରେ ଥାଏ ସ୍ୱାର୍ଥ । କ୍ଷଣିକ ପ୍ରଶଂସାରେ ଅନ୍ଧହୋଇ କେଉଁଟା ଠିକ୍ ଓ କେଉଁଟା ଭୁଲ୍ ତାହା ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଉପନୀତ ହୋଇ ସେସବୁର ସ୍ମୃତିଚାରଣ କରୁଥାନ୍ତି ଘରର ବାଲ୍‌କୁନିରେ, ନିତାନ୍ତ ଏକାନ୍ତଭାବେ । ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ସତେଯେପରି ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଏଇ ଯେଉଁ ସବୁ ଅର୍ଥ ଓ କ୍ଷମତା ଯୋଗାଡ କରିବାରେ ଲାଗିଛି ତାହାର ମାନେ କିଛିନାହିଁ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ସୁଲଗ୍ନା ଆସି କହିଲେ -

– କ'ଣ ଖାଇବନି ? ଡାଇନିଂ ଟେବୁଲ୍‌ପରେ ଖାଇବା ଥୁଆହୋଇଛି । ଖାଇନେଇ ଶୋଇଯିବ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଖାଇସାରିଲୁଣି ।

ସୁଲଗ୍ନା କହିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଯେମିତି ଏ କଥାରେ ନଥାଏ ଆତ୍ମିୟତା, କେବଳ ଥାଏ ପତି ପ୍ରତି ପତ୍ନୀର କିଛିଟା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସୁଲଗ୍ନାଙ୍କ ଏହି କଥା ଶୁଣି ସେ କେବଳ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଡାଇନିଂ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବସି କିଛି ରୁଟି ଏବଂ ତରକାରି ଖାଉଥାନ୍ତି, ଟେବୁଲ୍ ଚାରିପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଚେୟାରଗୁଡ଼ିକ ଫାଙ୍କା ପଡିଥିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କର ଖାଇବା ହଠାତ୍ ବନ୍ଦହୋଇଗଲା । ଆଖିରୁ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ବୋହିଆସି ଓଠ ଉପରେ ନଦିହୋଇଗଲା । ଯେଉଁ ଚେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ପରିବାରର ହସଖୁସିରେ ଫାଟିପଡୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି କାହିଁ ? ସତେଯେପରି ମନେହେଉଥିଲା ନିର୍ଜୀବ ଚେୟାରଗୁଡାକ ଥଟ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ । ସେତିକିରେ ଖାଇବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ବେସିନ୍‌ରେ ଧୋଇହୋଇ ନିଜ ଶୋଇବା ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ଅନ୍ୟଘରେ ପତ୍ନୀ, ପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟାମାନଙ୍କର ଖୁସିକୁ । ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକରୁଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସାମିଲ୍ ହେବାପାଇଁ କିନ୍ତୁ ନିଜର ଅହମିକା ସେ ସବୁକୁ ବାରଣ କରୁଥାଏ । ଶେଷରେ ନିଜ ଶୋଇବା ଘର କବାଟ ଦେଇ ବେଡ୍‌ରେ ଶୋଇଗଲେ ।

ନରମ ଗଦି ଓ ଏସିରୁମ୍‌ର ଶୀତଳତା ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରିପକାଉଥାଏ । ଶାନ୍ତିରେ ନୁହେଁ ଅଶାନ୍ତିରେ । ରାତିସାରା ଛଟପଟ ହେଉଥାନ୍ତି । ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି ହୃଦୟର ବ୍ୟାକୁଳତାକୁ ଚାପିବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ତାହା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ମନେହେଉଥାଏ । ଶେଷକୁ ନିଶା ଔଷଧ ଖାଇ ଟିକେ ଆରାମରେ ଶୋଇଗଲେ । ଏମିତି ପ୍ରତିଦିନ ଘରକୁ ଆସି ନିଶା ଔଷଧ ଖାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟକିଛି ଉପାୟ ନଥାଏ । ବାହାରେ ସିନା ନିଜର ଅର୍ଥ ଓ କ୍ଷମତାର ପତିଆରା ଜାହିର୍ କରି ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ରାଜାଭଳି କଦମ ଚାଲ୍ କରୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଘରେ ସେ ସମସ୍ତ ହାର ମାନିଯାଉଥିଲା । ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ପିଲାମାନେ କେମିତି ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଭକ୍ତି ପିଲାମାନେ ଦିଅନ୍ତି ତାହା ଭକ୍ତିରେ ନହେଁ ଭୟରେ । ବାପା ଡାକରେ ଭରି ରହିଥାଏ ଘୃଣା । ଏମିତି ଭାବିଚାଲିଥାନ୍ତି ନିଜ ପରିବାର ବିଷୟରେ । ଅଫିସ୍ କାମରେ ମନ ଲାଗୁନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନ ଭିତରର ଅହମିକା ଜାଗିଉଠି ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କୁ ରାଜା କରିଦିଏ । ସେ ପରିବାରର ସମସ୍ତ କଥା ଭୁଲିଯାଇ ନିମ୍ନସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଗାଳି ବର୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ନିଜେ ଜଣେ କ୍ଷମତାଶୀଳ ଅଫିସର ଭାବି ଆଦେଶ ଦେଇଚାଲିଥାନ୍ତି । ନିମ୍ନସ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ କାମ କରିଚାଲିଥାନ୍ତି । ହୃଦୟ ସହକାରେ ନୁହେଁ ଦାୟିତ୍ୱ ବୋଧତାରେ । ହଠାତ୍ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ କହିଲା – ସାର୍ ! ଆପଣ ସବୁ ବେଳେ ଏମିତି ଆମଉପରେ ଗର ଗର ହେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ସେହି କଥାଟିକୁ ଟିକେ ଖୁସିରେ କହିଲେ ଆମେ କ'ଣ କରିବୁ ନାହିଁ ।

କର୍ମଚାରୀର କଥାପଦକ ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କୁ ଭାରି ବାଧିଥିଲା । ନିଜ ଅହମିକାରେ ଅନ୍ଧହୋଇ ତାକୁ ସସ୍‌ପେଣ୍ଡ୍ କରିଦେଲେ । କର୍ମଚାରୀ ଜଣକ ସେଦିନ ବହୁତ ନେହୁରା ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅହମିକାରେ ଏତେ ଅନ୍ଧହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଯେ, କର୍ମଚାରୀର ଦୁଃଖକୁ ସେ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କରିନଥିଲେ । ସସ୍‌ପେଣ୍ଡ୍ କରିବାର ଗୌରବକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ ପତ୍ନୀ ସୁଲଗ୍ନା କୁଆଡେ ଯିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ପଚାରିଲେ -

– କୁଆଡେ ଯିବକି ?

– ଆମେ ସମସ୍ତେ ଟିକେ ବାହାରିଛୁ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନପାଇଁ ।

ସୁଲଗ୍ନାଙ୍କ ଆମେ ସମସ୍ତେ କଥା ପଦକ ଭିତରେ ସନ୍ତୋଷ ବାବୁ ଅଲଗା ମନେ ହେଉଥିବାର ଅନୁଭବ କଲେ । ଘରୁ ସମସ୍ତେ ଚାଲିଗଲେ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନପାଇଁ ? ଏକୁଟିଆ ବେସିନ୍ ଉପରେ ଲାଗିଥିା ଦର୍ପଣକୁ ଚାହିଁ ଥୋକେ ହସିଲେ, ମନେ ହେଉଥାଏ, ଏ ହସ ହୃଦୟର ନୁହେଁ, ପ୍ରଳାପର । ମୁହଁକୁ ଭଲଭାବରେ ଧୋଇଦେଇ ଥର୍ମଫ୍ଲାସରୁ ଚା, ଟିକେ ଆଣି ଚେୟାରରେ ବସି ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଚା' ପିଇବା ସମୟରେ ନିଜର ନୂଆକରି ବିବାହ ହୋଇଥିବା କଥା ମନକୁ ଚାଲିଆସିଲା ।

ନୂଆ ନୂଆ ବିବାହ ହୋଇ ସୁଲଗ୍ନାକୁ ନେଇ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଥିଲେ । ଆନନ୍ଦରେ ଘର ଫାଟିପଡୁଥିଲା । ଯେଉଁଆଡେ ଯାଉଥିଲେ ଦୁହେଁ ମିଶି ଯାଉଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଥାଳିରେ ଖାଇବାର ଯେଉଁମଜା, ସେ ମଜାଟି ବାଦ୍‌ନଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀର ଯେଉଁ ଅନାବିଳ ସଂପର୍କ ବେଶ୍ ବାରିହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ପିଲାଟିଏ ପାଇଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ଗୁଆ ବସାଇଥିଲେ । ପୁଅ ବୀରଭଦ୍ରକୁ ପାଇ ଆହୁରି ଖୁସି ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ପୁଅର ଖନେଇ ଖନେଇ ବାପା ଡାକରେ ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ପୁରି ଉଠୁଥିଲା । ଦିନେ ଦିନେ ଅଫିସରୁ ଶୀଘ୍ର ଆସି ପୁଅକୁ ଗାଡ଼ିରେ ବୁଲାଇନେଇ ବେଶ ଖୁସି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଅଫିସ୍ ରେଥାଇ ଦିନକୁ ତିନିଚାରିଥର ପୁଅ ଏବଂ ପତ୍ନୀ ସହିତ ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍‌ରେ କଥା ନହେଲେ ଭଲ ଲାଗୁନଥିଲା । ସକାଳୁ ଉଠି ପୁଅ ସହିତ କିଛି ସମୟ ନଖେଳିଲେ ଦିନତମାମ ଦୁଃଖି ହେଉଥିଲେ । ଏମିତି ଭାବୁଭାବୁ ଚା'ଟା ଥଣ୍ଡା ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଥଣ୍ଡା ଚା'କୁ ଢ଼କ୍ ଢ଼କ୍ କରି ପିଇଦେଇ ବାଲ୍‌କୁନି ଉପରକୁ ଯାଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର ଶୀତଳତାକୁ ମନଭରି ପିଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସମସ୍ତ କେମିତି ଅଡୁଆ ମନେହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଶେଷରେ ବାଲ୍‌କୁନିରୁ ଚାଲିଆସି ଚେୟାର୍‌ରେ ବସି ଭାବି ଚାଲିଲେ ନିଜର ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ।

ଅତୀତର ସ୍ନେହବୋଳା ଜୀବନ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅହମିକା ଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଯେ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଅତୀତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତି, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି କେବଳ ଛଦ୍ମତାର ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତି । ମନଭିତରେ ଅହମିକା ଯୁଦ୍ଧ କରି ଚାଲିଥାଏ । ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତିଟି ଚିନ୍ତାକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରୁଥାଏ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଖୋଲିବାରୁ ଦେଖିଲେ ନିଜ ପରିବାରକୁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ଖୁସି, ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ନୀରବ ହୋଇଗଲା । ସେ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି ନିଜକୁ ଲଜ୍ଜିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ଘରଭିତରକୁ ଯାଇ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଚିତ୍କାର କରୁଥାନ୍ତି । ଘରଭିତରର ସମସ୍ତ ଖୁସି ତାଙ୍କୁ ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ କରିଦେଇଥାଏ । ନିଜକୁ ସ୍ଥିର କରିପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ ଚାଲିଗଲାପରେ ପରିବାର ସମସ୍ତେ ମିଶି ଖାଇବାକୁ ଡାଇନିଂ ଟେବୁଲ୍ ଉପରକୁ ଗଲେ । ଏକୁଟିଆ ନିଜ ଶୋଇବା ଘରେ ବସିଥାନ୍ତି । ଚିନ୍ତାକରୁଥାନ୍ତି ନିଜ ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ । ଯେଉଁ ଏକୁଟିଆ ଜୀବନ ହେଉଛି ଅଶାନ୍ତିର ମୂଳସ୍ରୋତ, ଯେଉଁଠି କେବଳ ମିଳିଥାଏ ଆତ୍ମବଡ଼ିମା ଏବଂ ଅହଂକାରର ଅନ୍ଧ ଦିଗନ୍ତ । ସେସବୁରେ କ'ଣ ବା ଲାଭଅଛି ? ବରଂ ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତିର ସ୍ରୋତରେ ସାମିଲ୍ କରିଦେଲେ ଜୀବନଟା ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହୋଇଉଠିବ । ଏ ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ସନ୍ତୋଷ ବାବୁଙ୍କ ମନଭିତରେ ବହୁଦିନରୁ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ଅହମିକା ପାହାଡକୁ ଚୂରମାର କରିଦେଲା । ତେଣୁ ଡାଇନିଂ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ -

– କ'ଣ ମୋତେ ତୁମ ସହିତ ସାମିଲ୍ କରିବନି !

ଏକଥା ଶୁଣି ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ଆଖିରୁ ଲୁହଝରାଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି, ପତ୍ନୀ ସୁଲଗ୍ନା ମନଭିତରେ ମରିଯାଇଥିବା ପତ୍ନୀତ୍ୱ ହଠାତ୍ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥିଲା । ପିଲାମାନେ ଡାଇନିଂ ଚେୟାରରୁ ଉଠିଆସି ପିତାଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଲେ । ପୁଅ ବୀରଭଦ୍ର ଏ ସମୟରେ କହିଲେ -

– ବାପା ! ମୋତେ ଗାଡ଼ିରେ ବୁଲେଇ ନେବନି !

ପୁଅର ଏକଥାଶୁଣି ସନ୍ତୋଷବାବୁ ହଠାତ୍ ଗାଡ଼ି ଷ୍ଟାର୍ଟ କଲେ । ପିତା ହରିଶଙ୍କର ବାବୁ ଏସମସ୍ତ ଦେଖି କହିଲେ,

– ରାତି ୧୧ ହେଲାଣି ! ସକାଳହେଲେ ବୁଲାଇଆଣିବ । ବୀରଭଦ୍ର ତ ଆଉ ଛୋଟ ହୁଆନୁହେଁ । ସେ ପରା ୨୫ ବର୍ଷର ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଜଗତପୁର, କଟକ

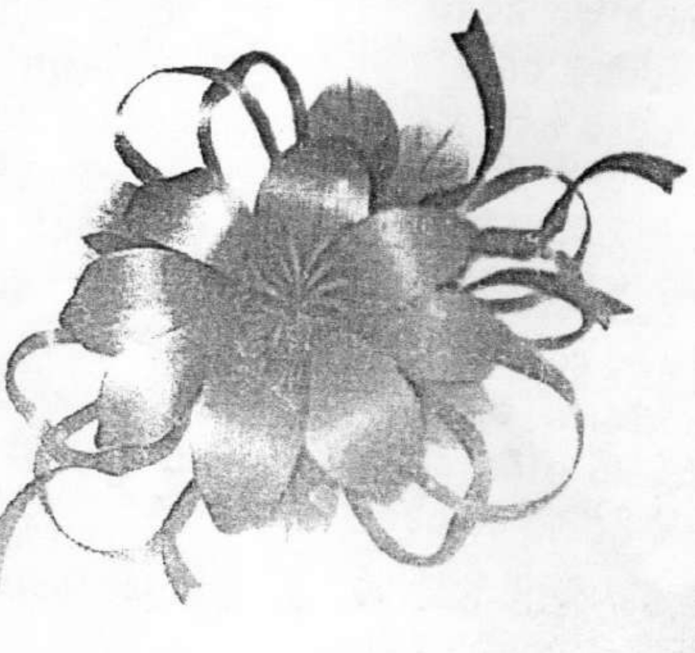

ଉଆଁସୀ କନ୍ୟା

- ସୌଦାମିନି ଦାସ

"ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା କାମିନୀ ! ଦେଖିବ ରାଜୀବର କିଛି ହେବନି । ଏମିତି ଥଣ୍ଡା, କାଶ ସାଧାରଣ କଥା । ଅଧିକ ଟିକେ ଥଣ୍ଡା ଜ୍ୱର ହୋଇଯାଇଛି,ତେଣୁ ବାଉଳେଇ ହେଉଛି । କିଛି ସମୟ ପରେ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।" - ଗଣେଶର ଏଭଳି ସାନ୍ତ୍ୱନା କାମିନୀ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି - ହୋଇଥିବା ଭୟକୁ ଦୂର କରି ପାରୁନି । କାମିନୀ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଣି ଗଣେଶ ବୁଝାଇଲା - ତୁମେ ପାଠପଢ଼ିଚ । ଏ ଭଳି କ'ଣ ଭୟ କରୁଛ ?

– ତୁମେ ଜାଣିନ ଗଣେଶ ମୋ ମନରେ ଯେଉଁ ଭୟ, ତାହା ସହିତ ପାଠପଢ଼ାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।

– ଧେତ୍ ତୁମକୁ କିଏ ବୁଝାଇବ ? ଠିକ୍ ଅଛି ମୁଁ ଡାକ୍ତର ଲେଖିଥିବା ଔଷଧ ନେଇଆସୁଛି । ତୁମେ ରାଜୀବର ମୁଣ୍ଡଟିକେ ଚିପିଦେଉଥା !

ଗଣେଶ ଔଷଧ ପାଇଁ ଚାଲିଯିବା ପରେ, କାମିନୀ ରାଜୀବର ମୁଣ୍ଡ ଚିପିଦେଉଥାଏ । ରାଜୀବର କିନ୍ତୁ ହୋସ୍ ଆସୁନଥାଏ । ଯଦି ବେଳେ ବେଳେ ହୋସ୍ ଆସୁଥାଏ, ଖାଲି ବିଳି ବିଳି ହୋଇ ଏଣୁ ତେଣୁ କ'ଣ ଗୁଡ଼େ ଗପୁଥାଏ ।

– କିଏ ?

– ରାଜୀବ ! ମୁଁ ବସିଛି ! ତୁମ କାମିନୀ ।

– କାମିନୀ ! ତୁ କିଏ ? ମୁଁ ତ' ଚିହ୍ନିନି !

– ମୁଁ ଏଠି କ'ଣ ? ମୋ' ଘର କେଉଁଠି ?

ରାଜୀବର ଏଭଳି ବାଉଳି ହେବା ଦେଖି କାମିନୀ ଅଧିକ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ତା' ମନରେ ଭାସିଆସୁଥାଏ ଅତୀତର ସେହି ଦୁଃଖଦ କାହାଣୀ । ସେଦିନ ଥିଲା ଅମାବାସ୍ୟାର ଅନ୍ଧକାର, ଚାରିଆଡେ ଅନ୍ଧାର ବିଲି ବିଲି । ଦୁଇହାତ ଦୂରରେ କିଏ ଠିଆ ହୋଇଛି ଦେଖିବା କଷ୍ଟ । ଗାଆଁ ଟା ଶୂନ୍‌ଶାନ । ତୁହାକୁ ତୁହା ଭେରେଣ୍ଡା ବିଲୁଆଟା ରଡ଼ିକରି ଚାଲିଥାଏ, ଅଲକ୍ଷଣିଆ ପେଚାଟା ମଧ ଏ ସମୟରେ ରାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଘରଟା ବନ୍ଦ ଥାଏ । ତାଲା ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି କାମିନୀ ଘର ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ରହିଲା । ଗାଆଁ ପାଖରେ ଥିବା ଛୋଟ ସହରର ହଷ୍ଟେଲରେ ରହି ପଢ଼େ କାମିନୀ । ଛୁଟି ହେବାରୁ ଘରକୁ ଆସିଛି । ଦୂରରୁ କିଛି ଲୋକ ଆସୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ଆଗରେ କେହି ଜଣେ ନିଆଁ ଲୁଣ୍ଡାଧରି ଆସୁଥାଏ । କ୍ରମଶଃ ନିକଟତର ହେବାରୁ ଦେଖାଗଲା ଗୋଟିଏ ଶବ ।

'ରାମନାମ୍ ସତ୍ୟ ହେ, ହରିନାମ୍ ସତ୍ୟ ହେ !' କହି କହି ଲୋକମାନେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ିଆସୁଥାନ୍ତି । କାମିନୀ ଦେଖି ଭୟରେ ଶଙ୍କିଗଲା ।

– ଏ କ'ଣ ଗାଆଁରେ ଏବେ ତ କେହି ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ନଥିଲେ ! ମଲା କିଏ ?

ଏ ସମୟରେ ଦେଖେ, ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଛାତି ଫଟାଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆସୁଥାଏ । କାମିନୀ ଦେଖେ ତ ସେ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ତା'ର ବଡ଼ଭଉଣୀ ଗାୟତ୍ରୀ । ସେ ଧରିଥିବା ବହି ବ୍ୟାଗକୁ ଦୂରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଗାୟତ୍ରୀ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଗଲା । ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋକରେ ବାରି ହେଉଥାଏ, ତା' ମା' ବାପା ଓ ସାନଭଉଣୀ ନିରୁ । ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି । ଶବ ଚାଲିଗଲା, ମା', ନିରୁ, ଗାୟତ୍ରୀ ଏବଂ କାମିନୀ ଘର ପାଖରେ ରହିଗଲେ । କାମିନୀ, ଗାୟତ୍ରୀକୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ବୁଝୁ ନଥାଏ ।

– ମୋ ସଂସାର ଭାସିଗଲାଲୋ କାମିନୀ ! ମୁଁ କେମିତି ବଞ୍ଚିବି ? ମୋତେ ସାହା ହେବ କିଏ ?

କାମିନୀ ସେତେବେଳକୁ ନିଜ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅସରାଏ କାନ୍ଦିସାରିଲାଣି । ଏ ସମୟରେ ଲାଇନ୍ ଚାଲିଆସିଲା । ଭେରଣ୍ଡା ବିଲୁଆ ଓ ପେଚାର ରଡ଼ି ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥାଏ । କିଛି ଦୂରରୁ ଦେଖାଗଲା ଗାୟତ୍ରୀର ବୁଢ଼ୀଶାଶୂ ବାଡ଼ିଟିଏ ଧରି ତାଙ୍କ ଘର ଆଡକୁ ଆସୁଥାଏ । ତାଙ୍କ ସହ ଗାଆଁର କିଛି ମାଇପି ମଧ ଆସୁଥାଆନ୍ତି । ଘର ପାଖାପାଖି ହୋଇଗଲା । ଗାୟତ୍ରୀ ଶାଶୁ ଚିତ୍କାର କଲେ ।

– ଆ'ଲୋ ଅଲକ୍ଷଣୀ ! ମୋ ପୁଅକୁ ତ' ଖାଇଲୁ ! ଆଉ କ'ଣ ଅଛି ଯେ ଖାଇବୁ । ଗୋଟାଏ ବୋଲି ପୁଅ । ମୁଁ ମନାକରୁଥିଲି ଏ ଉଆଁସୀକୁ ବାହା ଦେବାନି, ମୋ କଥା କ'ଣ ମାନିଲେ । ତା' ବାପା କହିଲେ ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟା, ଲକ୍ଷ୍ମୀପରି ଦେଖାଯାଉଛି । ପୋଡ଼ିଯାଉଥାଏ ତା' ସୁନ୍ଦର; ବୁଢ଼ା ତ ମଲାଣି, ଶେଷରେ ମୋତେ ହଇରାଣ କରିଗଲା । ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଭେଣ୍ଡା ପୁଅର ମରଣ ଦେଖିବାର ଥିଲା । ଏ ଗାୟତ୍ରୀ ! ଆସୁନୁ ବିଧବା ହେବୁ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ବିଚରା ଏତୁକିଛି ଶୁଣି ପଥର ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ, ତାକୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଭିଡ଼ି ଭିଡ଼ି ନେଇଗଲେ, ତା" ଆଖିରେ ଲୁହ ନ ଥାଏ । ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି କାମିନୀ ହତବାକ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ତା' ଅପାର ଦୋଷ କ'ଣ ? ସେ କ'ଣ ଉଆଁସୀ ହୋଇ ଜନ୍ମହେବାକୁ ଚାହିଁଥିଲା ? ଯାହା ଭାଗ୍ୟରେଥିଲା ଘଟିଲା । ତା' ପରେ ଗାୟତ୍ରୀର ବିଧବା ରୂପ ଦେଖି ପରିବାରର ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଘରେ ଖିଆପିଆ ନ ଥାଏ,

ଗାୟତ୍ରୀ ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ କତରାଲଗା ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିରହିଥାଏ । ଗାଆଁର ସବୁ ମାଇପିଙ୍କ ଗାଧୁଆ ତୁଠରେ କେବଳ ଏ ବିଷୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ।

– ଆଲୋ ହେ ଶୁଣୁଛ ! ତା'ର କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଝିଅ ଉଆଁସୀ । ତିନିଟା ଯାକବା । ଛି ଛି କି ଅଲକ୍ଷଣୀ ଟା ମ । ଝିଅଗୁଡ଼ାକୁ କିଏ ବାହାହେବଲୋ ମା' ! ଯିଏ ବାହାହେବେ ସେ ତ ମରିବ । ବରଂ ଝିଅଗୁଡ଼ାକୁ ବାହା ନ ଦେଇ ଓଥରୀ ରଖିବା ଭଲ । ନ ହେଲେ କାହା ପୁଅକୁ ଖାଇବେ ।

ଗାଆଁ ମାଇଟିଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କାମିନୀ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବା ସହ ସାନ ଭଉଣୀ ନିରୁ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ, ଦୁହିଁଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ରରେ ବନ୍ଧା । କେବେ ଯିବ ଏ ଗାଆଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ । ତା' ଭିଣୋଇ ଭାଇର ତ ହାର୍ଟଷ୍ଟ୍ରୋକ୍ ହେଲା । ସେଥିରେ ତା' ଅପାର ଦୋଷ କ'ଣ ? କାମିନୀ ଏ ସମସ୍ତ ଭାବୁ ଭାବୁ ସ୍ଥିର କଲା ଯଦି ଏହା ସତ୍ୟ ତେବେ ସେ କଦାପି ବିବାହ ହେବନି । କିନ୍ତୁ ରାଜୀବର ବାଧ୍ୟବାଧକତାରେ ସେ ରାଜିହୋଇଯାଇଥିଲା

ରାଜୀବ ଓ କାମିନୀ ଗୋଟିଏ କ୍ଲାସରୁ ଛୋଟ ବେଲୁ ପଢ଼ିଆସୁଛନ୍ତି । କାମିନୀ ଓ ରାଜୀବ ବି.ଏ.ପାସ୍ କରିଛନ୍ତି । ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରି ରାଜୀବ ସରକାରୀ ତହସିଲରେ କିରାଣି ଚାକିରି ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଯଦିଓ ରାଜୀବର କାମିନୀ ପ୍ରତି ଟିକେ ଦୁର୍ବଳତା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁରେ ଦୁହେଁ ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠି ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ନିବିଡ଼ ହୋଇଥିଲା । କାମିନୀ କିନ୍ତୁ ସଫା ସଫା ମନା କରିଦେଇଥିଲା ।

– ଦେଖ ରାଜୀବ ! ଏ ସମ୍ପର୍କ ଏମିତି ବନ୍ଧୁତା ଭିତରେ ରହୁ । ଆଗକୁ ନିଅନା, କାରଣ ତୁମେ ଜାଣିନ, ମୁଁ ଉଆଁସୀ କନ୍ୟା ।

ଏ କଥା ଶୁଣି ସେ ଦିନ ରାଜୀବ ଥୋକେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

– ବୁଝିଲ କାମିନୀ, ତମେ ଗାଆଁ ଲୋକଙ୍କ ଭଳି ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସକୁ କିଭଳି ପ୍ରଶୟ ଦେଉଛ । ଆମେ ପାଠ ପଢ଼ିଛେ । ଉଆଁସୀ କନ୍ୟା କ'ଣ ?

– ଦେଖ ରାଜୀବ ! ମୁଁ ତୁମକୁ ମନା କରୁଛି । ତୁମେତ ଜାଣ ମୋ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଉଆଁସୀଥିବାରୁ ତାର ସାମୀ ମରିଗଲା ।

– ଆରେ ଦେଖ ତାଙ୍କର ହାଟ୍‌ଷ୍ଟ୍ରୋକ ହୋଇଥିଲା । ସେ ମରିଗଲେ । ତା ପରେ ଦେଖ କାମିନୀ । ମୃତ୍ୟୁ ଚିରଧ୍ରୁବ. ତୁମେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଭୟ କରୁଛ କ'ଣ ? ତୁମେ ମନା କରନା । ମୁଁ ଜାଲି ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ କହୁଛି । ସେ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବେ । ପ୍ରସ୍ତାବଟା ପକାଇ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ପାରିଲେ, ତୁମେ ମୋର ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହୋଇଯିବ ।

ତା' ପରେ ବହୁ ବାଧା ବିଘ୍ନ ସତ୍ତ୍ୱେ କାମିନୀ ଓ ରାଜୀବର ବିବାହ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ବିବାହ ବେଦୀରେ ମଧ୍ୟ କାମିନୀର ଲୁଗାକାନି ହୋମ ନିଆଁରେ ଲାଗିଯିବାରୁ ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ବେଦୀ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଲୋକମାନେ ଟୁପୁରୁ ଟାପୁର ହୋଇ କହୁଥାନ୍ତି - ହବନି ! ଯେତେହେଲେ ଉଆଁସୀ କନ୍ୟା । ଆଜିକାଲି ଛୁଆଗୁଡ଼ାକ ଟିକେ ପାଠପଢ଼ି ଦେଲେ ବୋଲି କ'ଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ମାନୁଛନ୍ତି ! ଏ ଘଟଣା ତ ଅଶୁଭ ସଙ୍କେତ ।

ବେଦୀ ଉପରେ ବସିଥିବା କାମିନୀ ଏକଥା ଶୁଣି ଓଢ଼ଣା ତଳେ ନୀରବତାର ସହ କିଛି ସମୟପାଇଁ ଲୁହ ଢ଼ାଳିବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ଏମିତି ଭାବନା ରାଜ୍ୟରେ ବସିଥିବା ସମୟରେ ଗଣେଶ ଆସି କାମିନୀକୁ କହିଲେ -

କ'ଣ କାମିନୀ ! ରାଜୀବର ମୁଣ୍ଡ ଚିପୁଛ ନା; କବି ପାଲଟି ଯାଇଛ ।

– ଆରେ ନା ! ଏମିତି ବସିପଡ଼ିଥିଲି ।

– ହଉ ନିଅ ! ରାଜୀବକୁ ଔଷଧ ଖୁଆଇଦିଅ । ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ପଚାରୁଥିଲି, ସେ କହିଲେ କିଛି ନୁହେଁ; ଟିକେ ଜ୍ୱରର ମାତ୍ର ବଢ଼ିଯାଇଛି । ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଆଜି ରାତିରେ ଆସିଯିବ । ଯଦି ମ୍ୟାଲେରିଆ ହୋଇଥିବା, ଆଉ ଦିନେ ଟ୍ରିଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ହୋଇକି ଯିବା ।

କାମିନୀ ଟିକେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଲାଭ କଲା । ରାଜୀବ୍‌କୁ ଔଷଧ ଦେଇସାରି, ଟିକେ ନିଦ ଆସିଛ କି ନାହିଁ, ରାଜୀବ୍‌ର ଧୀର ଡାକରେ କାମିନୀର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

– କମିନୀ ଶୋଇଗଲ କି ?

– ନାଁ ଏମିତି ଛାଇନିଦ ଟିକେ ଲାଗିଯାଇଥିଲା !

– ମୋ ପାଇଁ ଦୁଇ ତିନି ରାତ୍ରି ଅନିଦ୍ରା ହେଲଣି । ମୁଁ ତୁମକୁ ଖୁସି ଦେବି କ'ଣ ? ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉଛି ।

– ଛି ! ତୁମେ ଏମିତି କ'ଣ କହୁଛ ? ତୁମେ କହୁଥିଲ ନା ମୁଁ ତୁମର ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିଣୀ ।

ଏମିତି କାମିନୀ ଓ ରାଜୀବ କଥା ହେଉଥାଆନ୍ତି, ମନେ ହେଉଥାଏ ବହୁଦିନରୁ ମରିଯାଇଥିବା ହସ ଟିକକ କାମିନୀ ମୁହଁରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିବାର । ଉଭୟ ଉଭୟଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଆନ୍ତି । ଏ ସମୟରେ ଗଣେଶ ବ୍ଲଡ୍ - ରିପୋର୍ଟ ଟା ଆଣି ଥମ୍ କିନା କାମିନୀ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । କାମିନୀ, ଗଣେଶକୁ ବ୍ଲଡ୍ ରିପୋର୍ଟ କଥା ପଚାରିବାରୁ ଗଣେଶ ନୀରବ ହୋଇରହିଥାଏ । ହଠାତ୍ ବାହାରେ କୁକୁର ରଡ଼ି କରିବା ସହ ଭେରଣ୍ଡା ଚିଲୁଆଟା ରଡ଼ି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗଣେଶର ନୀରବତା କାମିନୀକୁ କହିଦେଉଥାଏ ଉଆଁସୀ କନ୍ୟାର ଭବିଷ୍ୟତ କ'ଣ ?

ମହାନଦୀ ବିହାର ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ

Bastabatara Pariprakash
PRACHEE ▪ Vol. 1 ▪ Issue - 2 ▪ May 2015 ▪ Title Code : ODIODI07446

Printed, Published, Edited and Owned by Dr. Bibhudatta Khandayatray, Printed at Laxmi Offset Press, Nayabazar, Cuttack-4, Odisha & Published at Niladri Vihar, P.O. - Nayabazar, Cuttack - 4, Odisha, Mob. : 9437744194

Editor : Dr. Bibhudatta Khandayatray ସମ୍ପାଦକ : ଡ. ବିଭୁଦତ୍ତ ଖଣ୍ଡାୟତରାୟ